

॥ नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स ॥

खुद्दकनिकाये

विमानवत्थपालि

१. इत्थिविमानं

१. पीठवग्गो

१. पठमपीठविमानवत्थु

१. “पीठं ते सोवण्णमयं उळारं, मनोजवं गच्छति येनकामं ।
अलङ्कृते मल्यधरे [माल्यधरे (स्याऽ)] सुवत्थे, ओभाससि विज्ञुरिवब्मकूटं ॥
२. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
३. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥
४. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन [मोगल्लानेन (क०) एवमुपरिपि] पुच्छिता ।
पञ्चं पुद्गा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
५. “अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, अब्मागतानासनकं अदासि ।
अभिवादयिं अज्जलिकं अकासि, यथानुभावञ्च अदासि दानं ॥
६. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
७. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

पठमपीठविमानं पठमं ।

२. दुतियपीठविमानवत्थु

८. “पीठं ते वेदुरियमयं उळारं, मनोजवं गच्छति येनकामं ।
अलङ्कृते मल्यधरे सुवत्थे, ओभाससि विज्जुरिवब्धकूटं ॥
९. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्ज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
१०. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥
११. सा देवता अत्तमना, मोगगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
१२. “अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, अब्मागतानासनकं अदासिं ।
अभिवादयं अज्जलिकं अकासिं, यथानुभावञ्च अदासि दानं ॥
१३. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इथ मिज्ज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

१४. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

दुतियपीठविमानं दुतियं ।

३. ततियपीठविमानवत्थु

१५. “पीठं ते सोवण्णमयं उळारं, मनोजवं गच्छति येनकामं ।
अलङ्कृते मल्यधरे सुवत्थे, ओभाससि विज्जुरिवब्धकूटं ॥
१६. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्ज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
१७. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥
१८. सा देवता अत्तमना, मोगगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
१९. “अप्पस्स कम्मस्स फलं ममेदं [ममेतं (क०)], येनम्हि [तेनम्हि (क०)] एवं जलितानुभावा ।

अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ॥

२०. “अहसं विरजं भिक्खुं, विष्पसन्नमनाविलं ।
तस्स अदासहं पीठं, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

 २१. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

 २२. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥

ततियपीठविमानं ततियं ।

४. चतुर्थपीठविमानवत्थु
२३. “पीठं ते वेळुरियमयं उळारं, मनोजवं गच्छति येनकामं ।
अलङ्कृते मल्यधरे सुवर्थे, ओभाससि विज्जुरिवभ्कूटं ॥

 २४. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इध मिज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

 २५. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥

 २६. सा देवता अत्तमना, मोगगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुद्वा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

 २७. “अप्पस्स कम्मस्स फलं ममेदं, येनम्हि एवं जलितानुभावा ।
अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ॥

 २८. “अहसं विरजं भिक्खुं, विष्पसन्नमनाविलं ।
तस्स अदासहं पीठं, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

 २९. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

 ३०. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥

चतुत्थपीठविमानं चतुत्थं ।

५. कुञ्जरविमानवत्थु

३१. “कुञ्जरो ते वरारोहो, नानारतनकण्णो ।
रुचिरो थामवा जवसम्पन्नो, आकासम्हि समीहति ॥
३२. “पदुमि पद्म [पदुम... (सी० स्या०) एवमुपरिपि] पत्तकिख, पद्मुप्पलजुतिन्धरो ।
पद्मचुण्णाभिकिण्णङ्गो, सोण्णपोकखरमालधा [... मालवा (सी० स्या०)] ॥
३३. “पदुमानुसटं मगं, पद्मपत्तविभूसितं ॥
ठितं वगुमनुग्धाती, मितं गच्छति वारणो ॥
३४. “तस्स पक्कममानस्स, सोण्णकंसा रतिस्सरा ।
तेसं सुय्यति निग्धोसो, तुरिये पञ्चङ्गिके यथा ॥
३५. “तस्स नागस्स खन्धम्हि, सुचिवथा अलङ्कता ।
महन्तं अच्छरासङ्घं, वण्णेन अतिरोचसि ॥
३६. “दानस्स ते इदं फलं, अथो सीलस्स वा पन ।
अथो अञ्जलिकम्मस्स, तं मे अक्खाहि पुच्छिता”ति ।
३७. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुद्गा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
३८. “दिस्वान गुणसम्पन्नं, ज्ञायिं ज्ञानरतं सतं ।
अदासिं पुष्फाभिकिण्णं, आसनं दुस्ससन्थतं ॥
३९. “उपर्णु पद्ममालाहं, आसनस्स समन्ततो ।
अब्भोकिरिस्सं पत्तेहि, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥
४०. “तस्स कम्मकुसलस्स [कम्मस्स कुसलस्स (सी० पी०)], इदं मे ईदिसं फलं ।
सक्कारो गरुकारो च, देवानं अपचिता अहं ॥
४१. “यो वे सम्माविमुत्तानं, सन्तानं ब्रह्मचारिनं ।
पसन्नो आसनं दज्जा, एवं नन्दे यथा अहं ॥
४२. “तस्मा हि अत्तकामेन [अत्थकामेन (क०)], महत्तमभिकङ्घता ।

आसनं दातब्बं होति, सरीरन्तिमधारिन्'न्ति ॥

कुञ्जरविमानं पञ्चमं ।

६. पठमनावाविमानवत्थु

४३. “सुवण्णच्छदनं नावं, नारि आरुहं तिङ्गसि ।
ओगाहसि पोक्खरणिं, पद्मं [पदुमं (सी० स्या०)] छिन्दसि पाणिना ॥

४४. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिञ्जाति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

४५. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

४६. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

४७. “अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ।
दिस्वान भिक्खू तसिते किलन्ते, उट्टाय पातुं उदकं अदासिं ॥

४८. “यो वे किलन्तान पिपासितानं, उट्टाय पातुं उदकं ददाति ।
सीतोदका [सीतोदिका (सी०)] तस्स भवन्ति नज्जो, पहूतमल्या बहुपुण्डरीका ॥

४९. “तं आपगा [तमापगा (सी० क०)] अनुपरियन्ति सब्बदा, सीतोदका वालुकसन्धता नदी ।
अम्बा च साला तिलका च जम्बुयो, उद्दालका पाटलियो च फुल्ला ॥

५०. “तं भूमिभागेहि उपेतरूपं, विमानसेद्दुं भुससोभमानं ।
तस्सीध [तस्सीध (स्या०)] कम्मस्स अयं विपाको, एतादिसं पुञ्जकता [कतपुञ्जा (सी०)] लभन्ति ॥

५१. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इथ मिञ्जाति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

५२. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

पठमनावाविमानं छटुं ।

७. दुतियनावाविमानवत्थु

५३. “सुवर्णच्छदनं नावं, नारि आरुह तिद्वसि ।
ओगाहसि पोक्खरणि, पद्मं छिन्दसि पाणिना ॥
५४. “केन तेतादिसो वर्णो, केन ते इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
५५. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वर्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥
५६. सा देवता अत्तमना, मोगगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्ठा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
५७. “अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ।
दिस्वान भिक्खुं तसितं किलन्तं, उट्ठाय पातुं उदकं अदासि ॥
५८. “यो वे किलन्तस्स पिपासितस्स, उट्ठाय पातुं उदकं ददाति ।
सीतोदका तस्स भवन्ति नज्जो, पहूतमल्या बहुपुण्डरीका ॥
५९. “तं आपगा अनुपरियन्ति सब्बदा, सीतोदका वालुकसन्धता नदी ।
अम्बा च साला तिलका च जम्बुयो, उद्वालका पाटलियो च फुल्ला ॥
६०. “तं भूमिभागेहि उपेतरूपं, विमानसेद्दुं भुससोभमानं ।
तस्सीध कम्मस्स अयं विपाको, एतादिसं पुञ्जकता लभन्ति ॥
६१. “तेन मेतादिसो वर्णो, तेन मे इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
६२. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वर्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥
- दुतियनावाविमानं सत्तमं ।
- ### ८. तत्तियनावाविमानवत्थु
६३. “सुवर्णच्छदनं नावं, नारि आरुह तिद्वसि ।
ओगाहसि पोक्खरणि, पद्मं छिन्दसि पाणिना ॥
६४. “कूटागारा निवेसा ते, विभत्ता भागसो मिता ।

दद्वल्लमाना [दद्वङ्गमाना (क०)] आभन्ति, समन्ता चतुरो दिसा ॥

६५. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
६६. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥
६७. सा देवता अत्तमना, सम्बुद्धेनेव पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
६८. “अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ।
दिस्वान भिक्खू तसिते किलन्ते, उट्टाय पातुं उदकं अदासिं ॥
६९. “यो वे किलन्तान पिपासितानं, उट्टाय पातुं उदकं ददाति ।
सीतोदका तस्स भवन्ति नज्जो, पहूतमल्या बहुपुण्डरीका ॥
७०. “तं आपगा अनुपरियन्ति सब्बदा, सीतोदका वालुकसन्धता नदी ।
अम्बा च साला तिलका च जम्बुयो, उद्वालका पाटलियो च फुल्ला ॥
७१. “तं भूमिभागेहि उपेतरूपं, विमानसेद्दुं भुससोभमानं ।
तस्सीध कम्मस्स अयं विपाको, एतादिसं पुञ्जकता लभन्ति ॥
७२. “कूटागारा निवेसा मे, विभन्ता भागसो मिता ।
दद्वल्लमाना आभन्ति, समन्ता चतुरो दिसा ॥
७३. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥
७४. “अक्खामि ते बुद्ध महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासति ।
एतस्स कम्मस्स फलं ममेदं, अत्थाय बुद्धो उदकं अपायी”ति [अपासीति (सी० स्या० पी०)] ॥

ततियनावाविमानं अडुमं ।

९. दीपविमानवत्थु

७५. “अभिक्कन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्वसि देवते ।

ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

७६. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

७७. “केन त्वं विमलोभासा, अतिरोचसि देवता [देवते (बहूसु) ८३ विस्मज्जनगाथाय संसन्देतब्बं] ।
केन ते सब्बगत्तेहि, सब्बा ओभासते दिसा ॥

७८. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

७९. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

८०. “अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ।
तमन्धकारम्हि तिमीसिकायं, पदीपकालम्हि अदासि दीपं [अदं पदीपं (सी० स्या० पी०)] ॥

८१. “यो अन्धकारम्हि तिमीसिकायं, पदीपकालम्हि ददाति दीपं ।
उप्पज्जति जोतिरसं विमानं, पहूतमल्यं बहुपुण्डरीकं ॥

८२. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

८३. “तेनाहं विमलोभासा, अतिरोचामि देवता ।
तेन मे सब्बगत्तेहि, सब्बा ओभासते दिसा ॥

८४. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

दीपविमानं नवमं ।

१०. तिलदक्षिखणविमानवत्थु

८५. “अभिक्कन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्वसि देवते ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

८६. “केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

८७. “पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

८८. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

८९. ‘अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ॥

९०. “अद्वसं विरजं बुद्धं, विष्पसन्नमनाविलं ।
आसज्ज दानं अदासिं, अकामा तिलदक्खिणं ।
दक्खिणेय्यस्स बुद्धस्स, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

९१. “तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्ज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

९२. “अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

तिलदक्खिणविमानं दसमं ।

११. पठमपतिब्बताविमानवथु

९३. “कोञ्चा मयूरा दिविया च हंसा, वग्गुस्सरा कोकिला सम्पतन्ति ।
पुष्फाभिकिणं रम्ममिदं विमानं, अनेकचित्तं नरनारीभि सेवितं [नरनारीभि सेवितं (क०)] ॥

९४. “तथच्छसि देवि महानुभावे, इङ्गी विकुब्बन्ति अनेकरूपा ।
इमा च ते अच्छरायो समन्ततो, नच्यन्ति गायन्ति पमोदयन्ति च ॥

९५. “देविद्विपत्तासि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

९६. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

९७. “अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पतिब्बतानञ्जमना अहोसिं ।
माताव पुत्तं अनुरक्खमाना, कुद्धापिहं [कुद्धापहं (सी०)] नफरुसं अवोचं ॥

९८. “सच्चे ठिता मोसवज्जं पहाय, दाने रता सङ्घितत्तभावा ।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्ता, सक्कच्च दानं विपुलं अदासिं ॥

१९.“तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

१००.“अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥

पठमपतिष्ठताविमानं एकादसमं ।

१२. दुतियपतिष्ठताविमानवत्थु

१०१.“वेळुरियथम्भं रुचिरं पभस्सरं, विमानमारुङ्ग अनेकचित्तं ।
तत्थच्छसि देवि महानुभावे, उच्चावचा इद्धि विकुष्माना ।
इमा च ते अच्छरायो समन्ततो, नच्यन्ति गायन्ति पमोदयन्ति च ॥

१०२.“देविद्धिपत्तासि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥

१०३.सा देवता अत्तमना, मोगगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१०४.“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, उपासिका चक्रखुमतो अहोसिं ।
पाणातिपाता विरता अहोसिं, लोके अदिन्नं परिवज्जयिस्सं ॥

१०५.“अमज्जपा नो च [नापि (स्याऽ)] मुसा अभाणि [अभासि (क०)], सकेन सामिना [सामिनाव (सी०)] अहोसिं
तुट्टा ।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्ता, सक्कच्च दानं विपुलं अदासिं ॥

१०६.“तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

१०७.“अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥

दुतियपतिष्ठताविमानं द्वादसमं ।

१३. पठमसुणिसाविमानवत्थु

१०८.“अभिक्कन्तेन वण्णेन, या त्वं तिट्टसि देवते ।

ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

१०९.“केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

११०.“पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥

१११. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

११२.“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, सुणिसा अहोसि ससुरस्स गेहे [घरे (स्यां क०)] ॥

११३.“अद्वसं विरजं भिक्खुं, विष्पसन्नमनाविलं ।
तस्स अदासहं पूवं, पसन्ना सेहि पाणिभि ।
भागङ्गभागं दत्वान, मोदामि नन्दने वने ॥

११४.“तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

११५.“अखामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥

पठमसुणिसाविमानं तेरसमं ।

१४. द्रुतियसुणिसाविमानवत्थु

११६.“अभिक्कन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्वसि देवते ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

११७.“केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

११८.“पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥

११९. सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१२०.“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, सुणिसा अहोसि ससुरस्स गेहे॥

१२१.“अद्वासं विरजं भिकवुं, विष्पसन्नमनाविलं।

तस्स अदासहं भागं, पसन्ना सेहि पाणिभि।

कुम्मासपिण्डं दत्त्वान, मोदामि नन्दने वने॥

१२२.“तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्जति।

उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया॥

१२३.“अक्खामि ते भिकखु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं।

तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति॥

दुतियसुणिसाविमानं चुद्वसमं।

१५. उत्तराविमानवत्थु

१२४.“अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्वसि देवते।

ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका॥

१२५.“केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इध मिज्जति।

उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया॥

१२६.“पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं।

केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति॥

१२७.सा देवता अत्तमना, मोगगल्लानेन पुच्छिता।

पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं॥

१२८.“इस्सा च मच्छेरमथो [मच्छरियमथो च (क०)] पळासो, नाहोसि मङ्गं घरमावसन्तिया।

अक्कोधना भत्तुवसानुवत्तिनी, उपोसथे निच्चहमप्पमत्ता॥

१२९.“चातुद्विं पञ्चदसिं, या च [याव (सी० अट्ठ०, क० अट्ठ०) थेरीगाथा अट्ठकथा पस्सितब्बा] पक्खस्स अट्ठमी।

पाटिहारियपक्खञ्च, अट्ठङ्गसुसमागतं॥

१३०.“उपोसथं उपवसिस्सं, सदा सीलेसु संवुता।

सञ्जमा संविभागा च, विमानं आवसामहं [आवसामिमं (सी० अट्ठ०, क०) परतो पन सब्बत्थपि

“आवसामहं” इच्छेव दिस्सति]॥

१३१.“पाणातिपाता विरता, मुसावादा च सञ्जता।

थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरका [आरता (?)] ॥

१३२.“पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा ।
उपासिका चकखुमतो, गोतमस्स यसस्सिनो ॥

१३३.“साहं सकेन सीलेन, यससा च यसस्सिनी ।
अनुभोमि संकं पुञ्जं, सुखिता चम्हिनामया ॥

१३४.“तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केरचि मनसो पिया ॥

१३५.“अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमहं अकासि ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतीति ॥

१३६.“मम च, भन्ते, वचनेन भगवतो पादे सिरसा बन्देय्यासि — ‘उत्तरा नाम, भन्ते, उपासिका भगवतो पादे सिरसा बन्दतीति । अनच्छरियं खो पनेतं, भन्ते, यं मं भगवा अञ्जतरस्मिं सामञ्जफले व्याकरेय्य [व्याकरेय्याति (?)], तं भगवा सकदागामिफले व्याकासी”ति ।

उत्तराविमानं पन्नरसमं ।

१६. सिरिमाविमानवत्थु

१३७.“युत्ता च ते परमअलङ्कृता हया, अधोमुखा अघसिगमा बली जवा ।
अभिनिमिता पञ्चरथासता च ते, अन्वेन्ति तं सारथिचोदिता हया ॥

१३८.“सा तिङ्गुसि रथवरे अलङ्कृता, ओभासयं जलमिव जोति पावको ।
पुच्छामि तं वरतनु [वरचारु (कर्त्थचि)] अनोमदस्सने, कस्मा नु काया अनधिवरं उपागामि ॥

१३९.“कामगगपत्तानं यमाहुनुत्तरं [... नुत्तरा (क०), अनुत्तरा (स्या०)], निम्माय निम्माय रमन्ति देवता ।
तस्मा काया अच्छरा कामवण्णिनी, इधागता अनधिवरं नमस्सितुं ॥

१४०.“किं त्वं पुरे सुचरितमाचरीथ [सुचरितं अचारिथ (पी०)],
केनच्छसि त्वं अमितयसा सुखेधिता ।
इद्धी च ते अनधिवरा विहङ्गमा,
वण्णो च ते दस दिसा विरोचति ॥

१४१.“देवेहि त्वं परिवुता सक्कता चसि,
कुतो चुता सुगतिगतासि देवते ।

कस्स वा त्वं वचनकरानुसासनिं,
आचिक्ख मे त्वं यदि बुद्धसाविका”ति ॥

१४२:“नगन्तरे नगरवरे सुमापिते, परिचारिका राजवरस्स सिरिमतो ।
नच्चे गीते परमसुसिक्खिता अहुं, सिरिमाति मं राजगहे अवेदिंसु [अवेदिसुं (?)] ॥

१४३:“बुद्धो च मे इसिनिसभो विनायको, अदेसयी समुदयदुक्खनिच्छतं ।
असङ्घातं दुक्खनिरोधसस्तं, मगगञ्चिमं अकुटिलमञ्जसं सिवं ॥

१४४:“सुत्वानहं अमतपदं असङ्घातं, तथागतस्सनधिवरस्स सासनं ।
सीलेस्वहं परमसुसंवुता अहुं, धम्मे ठिता नरवरबुद्धदेसिते [भासिते (सी०)] ॥

१४५:“जत्वानहं विरजपदं असङ्घातं, तथागतेननधिवरेन देसितं ।
तत्थेवहं समथसमाधिमाफुर्सिं, सायेव मे परमनियामता अहु ॥

१४६:“लद्धानहं अमतवरं विसेसनं, एकंसिका अभिसमये विसेसिय ।
असंसया बहुजनपूजिता अहं, खिङ्गारातिं [खिङ्गं रतिं (स्या० पी०)] पच्चनुभोमनप्पकं ॥

१४७:“एवं अहं अमतदसम्हि [अमतरसम्हि (क०)] देवता, तथागतस्सनधिवरस्स साविका ।
धम्मदसा पठमफले पतिद्विता, सोतापन्ना न च पन मत्थि दुग्गति ॥

१४८:“सा वन्दितुं अनधिवरं उपागमिं, पासादिके कुसलरते च भिक्खवो ।
नमस्सितुं समणसमागमं सिवं, सगारवा सिरिमतो धम्मराजिनो ॥

१४९:“दिस्वा मुनिं मुदितमनम्हि पीणिता, तथागतं नरवरदम्मसारथिं ।
तण्हच्छिदं कुसलरतं विनायकं, वन्दामहं परमहितानुकम्पकं”न्ति ॥

सिरिमाविमानं सोळसमं ।

१७. केसकारीविमानवत्थु

१५०:“इदं विमानं रुचिरं पभस्सरं, वेळुरियथम्भं सततं सुनिम्मितं ।
सुवण्णरुक्खेहि समन्तमोत्थतं, ठानं ममं कम्मविपाकसम्भवं ॥

१५१.“ततूपपन्ना पुरिमच्छरा इमा, सतं सहस्सानि सकेन कम्मुना ।
तुवंसि अज्ञुपगता यसस्सिनी, ओभासयं तिटुसि पुब्बदेवता ॥

१५२.“ससी अधिगग्ध यथा विरोचति, नक्खत्तराजारिव तारकागणं ।

तथेव त्वं अच्छरासङ्गं [अच्छरासङ्गं (सी०)] इमं, दद्वल्लमाना यससा विरोचसि ॥

१५३:“कुतो नु आगम्म अनोमदस्सने, उपपन्ना त्वं भवनं ममं इदं ।
ब्रह्मंव देवा तिदसा सहिन्दका, सब्बे न तप्पामसे दस्सनेन त”न्ति ॥

१५४:“यमेतं सकक अनुपुच्छसे ममं, ‘कुतो चुता त्वं इध आगता’ति [कुतो चुता इध आगता तुवं (स्या०), कुतो चुताय आगति तव (पी०)] ।
बाराणसी नाम पुरत्थि कासिनं, तथ अहोसिं पुरे केसकारिका ॥

१५५:“बुद्धे च धम्मे च पसन्नमानसा, सङ्घे च एकन्तगता असंसया ।
अखण्डसिक्खापदा आगतफला, सम्बोधिधम्मे नियता अनामया”ति ॥

१५६:“तन्त्याभिनन्दामसे स्वागतञ्च [सागतञ्च (सी०)] ते, धम्मेन च त्वं यससा विरोचसि ।
बुद्धे च धम्मे च पसन्नमानसे, सङ्घे च एकन्तगते असंसये ।
अखण्डसिक्खापदे आगतफले, सम्बोधिधम्मे नियते अनामये”ति ॥

केसकारीविमानं सत्तरसमं ।

पीठवग्गो पठमो निहितो ।

तस्युद्धानं —

पञ्च पीठा तयो नावा, दीपतिलदक्षिखणा द्वे ।
पति द्वे सुणिसा उत्तरा, सिरिमा केसकारिका ।
वग्गो तेन पवुच्यतीति ॥

२. चित्तलतावग्गो

१. दासिविमानवस्थु

१५७:“अपि सककोव देविन्दो, रम्मे चित्तलतावने ।
समन्ता अनुपरियासि, नारीगणपुरक्खता ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

१५८:“केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इध मिज्जाति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

१५९:“पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।

केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१६०.सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१६१.“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, दासी अहोसिं परपेस्सिया [परपेस्सिया (क०)] कुले ॥

१६२.“उपासिका चकखुमतो, गोतमस्स यस्सिस्सनो ।
तस्सा मे निककमो आसि, सासने तस्स तादिनो ॥

१६३.“कामं भिज्जतुयं कायो, नेव अथेत्थ सण्ठनं [सन्थनं (सी० स्या० पी०)] ।
सिकखापदानं पञ्चन्नं, मग्गो सोवत्थिको सिवो ॥

१६४.“अकण्टको अगहनो, उजु सब्मि पवेदितो ।
निककमस्स फलं पस्स, यथिदं पापुणित्थिका ॥

१६५.“आमन्तनिका रञ्जोम्हि, सक्कस्स वसवत्तिनो ।
सद्गु तुरिय [तुरिय (सी० स्या० पी०)] सहस्सानि, पटिबोधं करोन्ति मे ॥

१६६.“आलम्बो गगरो [गगमो (स्या०), भगरो (क०)] भीमो [भिम्मो (क०)], साधुवादी च संसयो ।
पोक्खरो च सुफस्सो च, विणामोक्खा [विलामोक्खा (क०)] च नारियो ॥

१६७.“नन्दा चेव सुनन्दा च, सोणदिन्ना सुचिम्हिता [सुचिम्हिका (स्या०)] ।
अलम्बुसा मिस्सकेसी च, पुण्डरीकाति दारुणी ॥

१६८.“एणीफस्सा सुफस्सा च, सुभद्रा मुदुवादिनी ।
एता चञ्जा च सेय्यासे, अच्छरानं पबोधिका ॥

१६९.“ता मं कालेनुपागन्त्वा, अभिभासन्ति देवता ।
हन्द नच्चाम गायाम, हन्द तं रमयामसे ॥

१७०.“नयिदं अकतपुञ्जानं, कतपुञ्जानमेविदं ।
असोकं नन्दनं रम्मं, तिदसानं महावनं ॥

१७१.“सुखं अकतपुञ्जानं, इथ नत्थि परत्थ च ।
सुखञ्च कतपुञ्जानं, इथ चेव परत्थ च ॥

१७२.“तेसं सहव्यकामानं, कत्तब्बं कुसलं बहुं ।
कतपुञ्जा हि मोदन्ति, सगो भोगसमङ्गिनो'ति ॥

दासिविमानं पठमं ।

२. लखुमाविमानवत्थु

१७३.“अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्विसि देवते ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

१७४.“केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

१७५.“पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बादिसा पभासतींति ॥

१७६.सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१७७.“केवद्वारा निकखम्म, अहु मर्हं निवेसनं ।
तथ्य सञ्चरमानानं, सावकानं महेसिनं ॥

१७८.“ओदनं कुम्मासं [साकं (सी०)] डाकं, लोणसोवीरकञ्चहं ।
अदासिं उजुभूतेसु, विष्पसन्नेन चेतसा ॥

१७९.“चातुद्रसिं पञ्चदर्सिं, या च पक्खस्स अट्टमी ।
पाठिहारियपक्खञ्च, अट्टङ्गसुसमागतं ॥

१८०.“उपोसथं उपवसिस्सं, सदा सीलेसु संवुता ।
सञ्जमा संविभागा च, विमानं आवसामहं ॥

१८१.“पाणातिपाता विरता, मुसावादा च सञ्जता ।
थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरका ॥

१८२.“पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा ।
उपासिका चकखुमतो, गोतमस्स यसस्सिनो ॥

१८३.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बादिसा पभासतीति ॥

“मम च, भन्ते, वचनेन भगवतो पादे सिरसा वन्देय्यासि — ‘लखुमा नाम, भन्ते, उपासिका भगवतो पादे सिरसा वन्दतींति । अनच्छरियं खो पनेतं, भन्ते, यं मं भगवा अञ्जतरस्मिं सामञ्जफले व्याकरेय्य [व्याकरेय्याति (?)] । तं भगवा सकदागामिफले व्याकासींति ।

लखुमाविमानं दुतियं ।

३. आचामदायिकाविमानवत्थु

१८५.“पिण्डाय ते चरन्तस्स, तुण्हीभूतस्स तिङ्गतो ।
दलिदा कपणा नारी, परागारं अपस्सिता [अवस्सिता (सी०)] ॥

१८६.“या ते अदासि आचामं, पसन्ना सेहि पाणिभि ।
सा हित्वा मानुसं देहं, कं नु सा दिसतं गता”ति ॥

१८७.“पिण्डाय मे चरन्तस्स, तुण्हीभूतस्स तिङ्गतो ।
दलिदा कपणा नारी, परागारं अपस्सिता ॥

१८८.“या मे अदासि आचामं, पसन्ना सेहि पाणिभि ।
सा हित्वा मानुसं देहं, विष्पमुत्ता इतो चुता ॥

१८९.“निम्मानरतिनो नाम, सन्ति देवा महिद्धिका ।
तथ्य सा सुखिता नारी, मोदताचामदायिका”ति ॥

१९०.“अहो दानं वराकिया, कस्सपे सुप्पतिङ्गितं ।
पराभतेन दानेन, इज्जित्थ वत दक्खिणा ॥

१९१.“या महेसित्तं कारेय्य, चक्कवत्तिस्स राजिनो ।
नारी सब्बङ्गकल्याणी, भतु चानोमदस्सिका ।
एतस्साचामदानस्स, कलं नाग्धति सोळसिं ॥

१९२.“सतं निक्खा सतं अस्सा, सतं अस्सतरीरथा ।
सतं कञ्जासहस्रानि, आमुत्तमणिकुण्डला ।
एतस्साचामदानस्स, कलं नाग्धन्ति सोळसिं ॥

१९३.“सतं हेमवता नागा, ईसादन्ता उरुङ्गहवा ।
सुवण्णकच्छा मातङ्गा, हेमकप्पनवाससा [हेमकप्पनिवाससा (स्या० क०)] ।
एतस्साचामदानस्स, कलं नाग्धति सोळसिं ॥

१९४.“चतुन्नमपि दीपानं, इस्सरं योध कारये ।
एतस्साचामदानस्स, कलं नाग्धति सोळसिं”न्ति ॥

आचामदायिकाविमानं ततियं ।

४. चण्डालिविमानवत्थु

- १९५.“चण्डालि वन्द पादानि, गोतमस्स यसस्सिनो ।
तमेव [तवेव (सी०)] अनुकम्पाय, अट्टासि इसिसत्तमो [इसिसुत्तमो (सी०)] ॥
- १९६.“अभिष्पसादेहि मनं, अरहन्तम्हि तादिनि [तादिने (स्या० क०)] ।
खिप्पं पञ्जलिका वन्द, परित्तं तव जीवित”न्ति ॥
- १९७.चोदिता भावितत्तेन, सरीरन्तिमधारिना ।
चण्डाली वन्दि पादानि, गोतमस्स यसस्सिनो॥
- १९८.तमेन अवधी गावी, चण्डालिं पञ्जलिं ठितं ।
नमस्समानं सम्बुद्धं, अन्धकारे पभङ्करन्ति ॥
- १९९.“खीणासवं विगतरजं अनेजं, एकं अरञ्जम्हि रहो निसिन्नं ।
देविद्विपत्ता उपसङ्गमित्वा, वन्दामि तं वीर महानुभाव”न्ति ॥
- २००.“सुवण्णवण्णा जलिता महायसा, विमानमोरुङ्ग अनेकचित्ता ।
परिवारिता अच्छरासङ्गणेन [अच्छरानं गणेन (सी०)], का त्वं सुभे देवते वन्दसे मम”न्ति ॥
- २०१.“अहं भद्रन्ते चण्डाली, तया वीरेन [थेरेन (क०)] पेसिता ।
वन्दिं अरहतो पादे, गोतमस्स यसस्सिनो ॥
- २०२.“साहं वन्दित्वा [वन्दित्व (सी०)] पादानि, चुता चण्डालयोनिया ।
विमानं सब्बतो भद्रं, उपपन्नम्हि नन्दने ॥
- २०३.“अच्छरानं सतसहस्सं, पुरक्खत्वान [पुरक्खित्वा मं (स्या० क०)] तिटुति ।
तासाहं पवरा सेष्टा, वण्णेन यससायुना ॥
- २०४.“पहूतकतकल्याणा, सम्पजाना पटिस्सता [पतिस्सता (सी० स्या०)] ।
मुनि कारुणिकं लोके, तं भन्ते वन्दितुमागता”ति ॥
- २०५इदं वत्वान चण्डाली, कतञ्जू कतवेदिनी ।
वन्दित्वा अरहतो पादे, तत्थेवन्तरधायथाति [तत्थेवन्तरधायतीति (स्या० क०)] ॥
- चण्डालिविमानं चतुर्थं ।

५. भद्रित्थिविमानवत्थु

२०६.“नीला पीता च काळा च, मञ्जट्टा [मञ्जट्टा (सी०), मञ्जट्टा (पी०)] अथ लोहिता ।
उच्चावचानं वण्णानं, किञ्जक्खपरिवारिता ॥

२०७.“मन्दारवानं पुष्फानं, मालं धारेसि मुद्रनि ।
नयिमे अञ्जेसु कायेसु, रुक्खा सन्ति सुमेधसे ॥

२०८.“केन कायं उपपन्ना, तावतिंसं यसस्सिनी ।
देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

२०९.“भद्रित्थिकाति [भद्रित्थीति (सी०)] मं अञ्जंसु, किमिलायं उपासिका ।
सद्ग्रा सीलेन सम्पन्ना, संविभागरता सदा ॥

२१०.“अच्छादनञ्च भत्तञ्च, सेनासनं पदीपियं ।
अदासिं उजुभूतेसु, विष्पसन्नेन चेतसा ॥

२११.“चातुर्दसिं पञ्चदसिं, या च पक्खस्स अट्टमी ।
पाटिहारियपक्खञ्च, अट्टङ्गंसुसमागतं ॥

२१२.“उपोसथं उपवर्सिस्सं, सदा सीलेसु संवुता ।
सञ्जमा संविभागा च, विमानं आवसामहं ॥

२१३.“पाणातिपाता विरता, मुसावादा च सञ्जता ।
थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरका ॥

२१४.“पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा ।
उपासिका चक्खुमतो, अप्पमादविहारिनी ॥

कतावासा कतकुसला ततो चुता [कतावकासा कतकुसला (क०)],
सयं पभा अनुविचरामि नन्दनं ॥

२१५.“भिक्खू चाहं परमहितानुकम्पके, अभोजयिं तपस्सियुगं महामुनिं ।
कतावासा कतकुसला ततो चुता [कतावकासा कतकुसला (क०)], सयं पभा अनुविचरामि नन्दनं ॥

२१६.“अट्टङ्गिंकं अपरिमितं सुखावहं, उपोसथं सततमुपावसिं अहं ।
कतावासा कतकुसला ततो चुता [कतावकासा कतकुसला (क०)], सयं पभा अनुविचरामि नन्दनं”न्ति ॥

भद्रित्थिविमानं [भद्रित्थिकाविमानं (स्या०)] पञ्चमं ।

६. सोणदिन्नाविमानवत्थु

२१७.“अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिष्ठसि देवते ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

२१८.“केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्जाति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

२१९.“पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

२२०.सा देवता अत्तमना, मोगगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

२२१.“सोणदिन्नाति मं अञ्जंसु, नाळन्दायं उपासिका ।
सद्ब्रा सीलेन सम्पन्ना, संविभागरता सदा ॥

२२२.“अच्छादनञ्च भत्तञ्च, सेनासनं पदीपियं ।
अदासिं उजुभूतेसु, विष्पसन्नेन चेतसा ॥

२२३.“चातुर्दसिं पञ्चदसिं, या च पक्खस्स अट्टमी ।
पाटिहारियपक्खञ्च, अट्टङ्गं सुसमागतं ॥

२२४.“उपोस्थं उपवसिस्स, सदा सीलेसु संवुता ।
सञ्जमा संविभागा च, विमानं आवसामहं ॥

२२५.“पाणातिपाता विरता, मुसावादा च सञ्जता ।
थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरका ॥

२२६.“पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा ।
उपासिका चक्रबुमतो, गोतमस्स यसस्सिनो ॥

२२७.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...
वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥

सोणदिन्नाविमानं छटुं ।

७. उपोसथाविमानवत्थु

२२९.“अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्विसि देवते।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका॥

२३०.“केन तेतादिसो वण्णो...पे०...
वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति॥

२३२.सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं॥
२३३.“उपोसथाति मं अञ्जन्सु, साकेतायं उपासिका।
सद्ग्रा सीलेन सम्पन्ना, संविभागरता सदा॥

२३४.“अच्छादनञ्च भत्तञ्च, सेनासनं पदीपियं।
अदासिं उजुभूतेसु, विष्पसन्नेन चेतसा॥

२३५.“चातुद्विसिं पञ्चदसिं, या च पक्खस्स अट्टमी।
पाठिहारियपक्खञ्च, अट्टङ्गसुसमागतं॥

२३६.“उपोसथं उपवर्सिस्सं, सदा सीलेसु संवुता।
सञ्जमा संविभागा च, विमानं आवसामहं॥

२३७.“पाणातिपाता विरता, मुसावादा च सञ्जता।
थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरका॥

२३८.“पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा।
उपासिका चक्खुमतो, गोतमस्स यसस्सिनो॥

२३९.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...
वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति॥

२४१.“अभिकखणं नन्दनं सुत्वा, छन्दो मे उदपञ्जथ [उपपञ्जथ (बहूसु)]।
तथ चित्तं पणिधाय, उपपन्नम्हि नन्दनं॥

२४२.“नाकासिं सत्थु वचनं, बुद्धस्सादिच्चबन्धुनो।
हीने चित्तं पणिधाय, साम्हि पच्छानुतापिनी”ति॥

२४३.“कीव चिरं विमानम्हि, इध वच्छसुपोसथे [वस्ससुपोसथे (सी०)]।
देवते पुच्छिताचिक्ख, यदि जानासि आयुनो”ति॥

२४४.“सट्टिवस्ससहस्सानि [सट्टि सतसहस्सानि (?)], तिस्सो च वस्सकोटियो।

इथ ठत्वा महामुनि, इतो चुता गमिस्सामि ।
मनुस्सानं सहब्यतं न्ति ॥

२४५ः मा त्वं उपोसथे भायि, सम्बुद्धेनासि व्याकता ।
सोतापन्ना विसेसयि, पहीना तव दुगतीं ति ॥

उपोसथाविमानं सत्तमं ।

८. निद्वाविमानवत्थु

२४६ः “अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्वसि देवते ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

२४७ः केन तेतादिसो वण्णो... पे० ...
वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतीं ति ॥

२४९सा देवता अत्तमना... पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

२५०ः निद्वाति [सद्वाति (सी०)] ममं अञ्जन्सु, राजगहस्मिं उपासिका ।
सद्वा सीलेन सम्पन्ना, संविभागरता सदा ॥

२५१ः “अच्छादनञ्च भत्तञ्च, सेनासनं पदीपियं ।
अदासिं उजुभूतेसु, विष्पसन्नेन चेतसा ॥

२५२ः “चातुद्विं पञ्चदसिं, या च पक्खस्स अट्टमी ।
पाटिहारियपक्खञ्च, अट्टङ्गसुसमागतं ॥

२५३ः “उपोसथं उपवसिस्सं, सदा सीलेसु संवुता ।
सञ्जमा संविभागा च, विमानं आवसामहं ॥

२५४ः “पाणातिपाता विरता, मुसावादा च सञ्जता ।
थेया च अतिचारा च, मज्जपाना च आरका ॥

२५५ः “पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा ।
उपासिका चक्रबुमतो, गोतमस्स यसस्सिनो ॥

२५६ः “तेन मेतादिसो वण्णो... पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतीं ति ॥
निद्वाविमानं [सद्वाविमानं (सी०)] अट्टमं ।

९. सुनिद्वाविमानवत्थु

२५८:“अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... ओसधी विय तारका ॥
 २५९:“केन तेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥
 २६१.सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
 २६२.“सुनिद्वाति [सुनन्दाति (सी०)] मं अञ्जन्सु, राजगहस्मिं उपासिका ।
 सद्ग्रा सीलेन सम्पन्ना, संविभागरता सदा ॥

२६६.(यथा निद्वाविमानं तथा वित्थारेतब्बं ॥)
 २६७:“पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा ।
 उपासिका चकखुमतो, गोतमस्स यसस्सिनो ॥

२६८:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥
 सुनिद्वाविमानं नवमं ।

१०. पठमभिक्खादायिकाविमानवत्थु

२७०:“अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिङ्गुसि देवते ।
 ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

२७१:“केन तेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥
 २७३सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
 २७४:“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ॥
 २७५:“अद्वसं विरजं बुद्धं, विष्पसन्नमनाविलं ।
 तस्स अदासहं भिक्खं, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

२७६:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...
 वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

पठमभिक्खादायिकाविमानं दसमं ।

११. द्वितियभिक्खादायिकाविमानवत्थु

२७८:“अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिङ्गुसि देवते ।
 ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

२७९:“केन तेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥
 २८१.सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

२८२:“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ॥

२८३:“अद्वसं विरजं भिक्खुं, विष्णुसन्नमनाविलं ।

तस्स अदासहं भिक्खुं, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

२८४:‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥

दुतियभिक्खादायिकाविमानं एकादसमं ।

चित्तलतावग्गो दुतियो निष्ठितो ।

तस्सदानं –

दासी चेव लखुमा च, अथ आचामदायिका ।

चण्डाली भद्रित्थी चेव [भद्रित्थिका च (स्या०)], सोणदिन्ना उपोसथा ।

निद्वा चेव सुनिद्वा च [नन्दा चेव सुनन्दा च (सी०)], द्वे च भिक्खाय दायिका ।

वग्गो तेन पवृच्छतीति ॥

भाणवारं पठमं निष्ठितं ।

३. पारिच्छत्तकवग्गो

१. उळारविमानवत्थु

२८६:‘उळारो ते यसो वण्णो, सब्बा ओभासते दिसा ।

नारियो नच्चन्ति गायन्ति, देवपुत्ता अलङ्कृता ॥

२८७:‘मोदेन्ति परिवारेन्ति, तव पूजाय देवते ।

सोवण्णानि विमानानि, तविमानि सुदस्सने ॥

२८८:‘तुवंसि इस्सरा तेसं, सब्बकामसमिष्टिनी ।

अभिजाता महन्तासि, देवकाये पमोदसि ।

देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल’न्ति ॥

२८९:“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ।

दुस्सीलकुले सुणिसा अहोसि, अस्सद्वेसु कदरियेसु अहं ॥

२९०:‘सद्वा सीलेन सप्पन्ना, संविभागरता सदा ।

पिण्डाय चरमानस्स, अपूर्वं ते अदासहं ॥

२९१.“तदाहं सस्युयाचिकिं, समणो आगतो इथ ।
तस्स अदासहं पूवं, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

२९२.“इतिस्सा सस्यु परिभासि, अविनीतासि त्वं [अविनीता तुवं (सी०)] वधु ।
न मं सम्पुच्छितुं इच्छि, समणस्स ददामहं ॥

२९३.“ततो मे सस्यु कुपिता, पहासि मुसलेन मं ।
कूटङ्गच्छि अवधि मं, नासकिं जीवितुं चिरं ॥

२९४.“सा अहं कायस्स भेदा, विष्पमुत्ता ततो चुता ।
देवानं तावतिंसानं, उपपन्ना सहब्यतं ॥

२९५.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥
उळारविमानं पठमं ।

२. उच्छुदायिकाविमानवथु

२९६.“ओभासयित्वा पथविं [पठविं (सी० स्या०)] सदेवकं, अतिरोचसि चन्द्रिमसूरिया विय ।
सिरिया च वण्णेन यसेन तेजसा, ब्रह्माव देवे तिदसे सहिन्दके [सहिन्दके (सी०)] ॥

२९७.“पुच्छामि तं उप्पलमालधारिनी, आवेळिनी कञ्चनसन्निभत्तचे ।
अलङ्कृते उत्तमवथधारिनी, का त्वं सुभे देवते वन्दसे ममं ॥

२९८.“किं त्वं पुरे कम्ममकासि अत्तना, मनुस्सभूता पुरिमाय जातिया ।
दानं सुचिण्णं अथ सीलसंयमं [सञ्जमं (सी०)], केनूपपन्ना सुगतिं यसस्सिनी ।
देवते पुच्छिताचिकख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

२९९.“इदानि भन्ते इममेव गामं [गामे (स्या० क०)], पिण्डाय अम्हाकं घरं उपागमि ।
ततो ते उच्छुस्स अदासि खण्डिकं, पसन्नचित्ता अतुलाय पीतिया ॥

३००.“सस्यु च पच्छा अनुयुज्जते ममं, कहं [कहं मे (पी०)] नु उच्छुं वधुके अवाकिरि [अवाकिरि (स्या० क०)] ।
न छड्हितं नो पन खादितं मया, सन्तस्स भिक्खुस्स सयं अदासहं ॥

३०१.“तुहंन्विदं [तुहं नु इदं (स्या०)] इस्सरियं अथो मम, इतिस्सा सस्यु परिभासते ममं ।
पीठं गहेत्वा पहारं अदासि मे, ततो चुता कालकताम्हि देवता ॥

३०२.“तदेव कम्मं कुसलं कतं मया, सुखञ्च कम्मं अनुभोमि अत्तना ।
देवेहि सद्धि परिचारयामहं, मोदामहं कामगुणेहि पञ्चहि ॥

३०३.“तदेव कम्मं कुसलं कतं मया, सुखञ्च कम्मं अनुभोमि अत्तना।
देविन्दगुत्ता तिदसेहि रक्खिता, समप्पिता कामगुणेहि पञ्चहि॥

३०४.“एतादिसं पुञ्जफलं अनप्पकं, महाविपाका मम उच्छुदकिखणा।
देवेहि सद्ब्रिं परिचारयामहं, मोदामहं कामगुणेहि पञ्चहि॥

३०५.“एतादिसं पुञ्जफलं अनप्पकं, महाजुतिका मम उच्छुदकिखणा।
देविन्दगुत्ता तिदसेहि रक्खिता, सहस्सनेत्तोरिव नन्दने वने॥

३०६.“तुवञ्च भन्ते अनुकम्पकं विदुं, उपेच्य वन्दिं कुसलञ्च पुच्छिसं।
ततो ते उच्छुस्स अदासि खण्डिकं, पसन्नचिता अतुलाय पीतिया”ति॥

उच्छुदायिकाविमानं दुतियं।

३. पल्लङ्घविमानवत्थु

३०७.“पल्लङ्घस्टे मणिसोण्णचित्ते, पुफ्फाभिकिणे सयने उळारे।
तथ्यच्छसि देवि महानुभावे, उच्चावचा इद्धि विकुब्बमाना॥

३०८.“इमा च ते अच्छरायो समन्ततो, नच्चन्ति गायन्ति पमोदयन्ति।
देविद्विपत्तासि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति॥

३०९.“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, अड्हे कुले सुणिसा अहोसिं।
अक्कोधना भत्तुवसानुवत्तिनी, उपोसथे अप्पमत्ता अहोसिं [अप्पमत्ता उपोसथे (स्याऽ क०)]॥

३१०.“मनुस्सभूता दहरा अपापिका [दहरासंपापिका (सी०)], पसन्नचित्ता पतिमाभिराधयिं।
दिवा च रत्तो च मनापचारिनी, अहं पुरे सीलवती अहोसिं॥

३११.“पाणातिपाता विरता अचोरिका, संसुद्धकाया सुचिब्रह्मचारिनी।
अमज्जपा नो च मुसा अभाणि, सिक्खापदेसु परिपूरकारिनी॥

३१२.“चातुद्वासिं पञ्चदर्सिं, या च पक्खस्स अट्ठमी।
पाटिहारियपक्खञ्च, पसन्नमानसा अहं [अतिपसन्नमानसा (क०)]॥

३१३.“अट्ठङ्गपेतं अनुधम्मचारिनी, उपोसथं पीतिमना उपावसिं।
इमञ्च अरियं अट्ठङ्गवरेहुपेतं, समादियित्वा कुसलं सुखुद्रयं।
पतिम्हि कल्याणी वसानुवत्तिनी, अहोसिं पुञ्जे सुगतस्स साविका॥

३१४:‘एतादिसं कुसलं जीवलोके, कम्मं करित्वान विसेसभागिनी।
कायस्स भेदा अभिसम्परायं, देविद्विपत्ता सुगतिम्हि आगता ॥

३१५:‘विमानपासादवरे मनोरमे, परिवारिता अच्छरासङ्घणेन।
सयंपभा देवगणा रमेन्ति मं, दीघायुकिं देवविमानमागत’न्ति ।

पल्लङ्कविमानं ततियं ।

४. लताविमानवत्थु

३१६.लता च सज्जा पवरा च देवता, अच्चिमती [अच्चिमुखी (सी०), अच्छिमती (पी० क०) अच्छिमुती (स्या०)]
राजवरस्स सिरीमतो ।
सुता च रञ्जो वेस्सवणस्स धीता, राजीमती धम्मगुणेहि सोभथ ॥

३१७.पञ्चेत्थ नारियो आगमंसु न्हायितुं, सीतोदकं उपलिनिं सिवं नदिं ।
ता तत्थ न्हायित्वा रमेत्वा देवता, नच्चित्वा गायित्वा सुता लतं ब्रवि [ब्रुवी (सी०)] ॥

३१८.“पुच्छामि तं उप्पलमालधारिनि, आवेळिनि कञ्चनसन्निभत्तचे ।
तिमिरतम्बक्षिख नभेव सोभने, दीघायुकी केन कतो यसो तव ॥

३१९.“केनासि भद्रे पतिनो पियतरा, विसिद्धकल्याणितरस्सु रूपतो ।
पदक्षिखणा नच्चगीतवादिते, आचिक्ख नो त्वं नरनारिपुच्छिता”ति ॥

३२०.“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, उळारभोगे कुले सुणिसा अहोसिं ।
अक्कोधना भत्तुवसानुवत्तिनी, उपोसथे अप्पमत्ता अहोसिं ॥

३२१.“मनुस्सभूता दहरा अपापिका [दहरासंपापिका (सी०)], पसन्नचित्ता पतिमाभिराधयिं ।
सदेवरं सस्ससुरं सदासकं, अभिराधयिं तम्हि कतो यसो मम ॥

३२२.“साहं तेन कुसलेन कम्मुना, चतुष्मि ठानेहि विसेसमज्ञगा ।
आयुञ्च वण्णञ्च सुखं बलञ्च, खिङ्गुरतिं पच्यनुभोमनप्पकं ॥

३२३.“सुतं नु तं भासति यं अयं लता, यं नो अपुच्छिम्ह अकित्तयी नो ।
पतिनो किरम्हाकं विसिद्ध नारीनं, गती च तासं पवरा च देवता ॥

३२४:‘पतीसु धम्मं पचराम सब्बा, पतिष्वता यत्थ भवन्ति इत्थियो ।
पतीसु धम्मं पचरित्व [पचरित्वान (क०)] सब्बा, लच्छामसे भासति यं अयं लता ॥

३२५:‘सीहो यथा पब्बतसानुगोचरो, महिन्धरं पब्बतमावसित्वा ।
पसङ्ग हन्त्वा इतरे चतुर्पदे, खुद्दे मिगे खादति मंसभोजनो ॥

३२६:‘तथेव सद्वा इधं अरियसाविका, भत्तारं निस्साय पतिं अनुब्बता ।
कोर्धं वधित्वा अभिभुय्य मच्छरं, सगग्निः सा मोदति धम्मचारिनी’ति ॥

लताविमानं चतुर्थं ।

५. गुच्छिलविमानं

१. वत्थुत्तमदायिकाविमानवत्थु

३२७:‘सत्ततन्ति सुमधुरं, रामणेयं अवाचयिं ।
सो मं रङ्गम्हि अक्षेति, ‘सरणं मे होहि कोसिया’ति ॥

३२८:‘अहं ते सरणं होमि, अहमाचरियपूजको ।
न तं जयिस्सति सिस्सो, सिस्समाचरिय जेस्ससी’ति ॥

३२९:‘अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिड्डुसि देवते ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

३३०:‘केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इधं मिज्ज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

३३१:‘पुच्छामि तं देवि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

३३२.सा देवता अत्तमना, मोगल्लानेन पुच्छिता ।
पञ्चं पुट्टा वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३३३:‘वत्थुत्तमदायिका नारी, पवरा होति नरेसु नारीसु ।
एवं पियरूपदायिका मनापं, दिब्बं सा लभते उपेच्च ठानं ॥

३३४:‘तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णिनीहमस्मि ।
अच्छरासहस्रस्साहं, पवरा [अच्छरासहस्रस्साहं पवरा, (स्याऽ)] पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३३५:‘तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इधं मिज्ज्ञति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

३३६:“अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूता यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावा, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

(अनन्तरं चतुरविमानं यथा वत्थुदायिकाविमानं तथा वित्थारेतब्बं [() नत्य सी० पोत्थके])

२. पुण्ड्रुत्तमदायिकाविमानवत्थु (१)

३३७:“अभिक्कन्तेन वण्णेन...पे० ... ओसधी विय तारका ॥

३३८:“केन तेतादिसो वण्णो...पे० ... ये केचि मनसो पिया ॥

३३९:“पुच्छामि तं देवि महानुभावे...पे० ...
वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

३४०सा देवता अत्तमना...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३४१:“पुण्ड्रुत्तमदायिका नारी, पवरा होति नरेसु नारीसु ।
एवं पियरूपदायिका मनापं, दिब्बं सा लभते उपेच्च ठानं ॥

३४२:“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णिनीहमस्मि ।
अच्छरासहस्सस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३४३:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ...
वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

३. गन्धुत्तमदायिकाविमानवत्थु (२)

३४५:“अभिक्कन्तेन वण्णेन...पे० ... ओसधी विय तारका ॥

३४६:“केन तेतादिसो वण्णो...पे० ... ये केचि मनसो पिया ॥

३४७:“पुच्छामि तं देवि महानुभावे...पे० ...
वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

३४८:“सा देवता अत्तमना...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३४९:“गन्धुत्तमदायिका नारी, पवरा होति नरेसु नारीसु ।
एवं पियरूपदायिका मनापं, दिब्बं सा लभते उपेच्च ठानं ॥

३५०:“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णिनीहमस्मि ।
अच्छरासहस्सस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३५१:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ...

वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥

४. फलुत्तमदायिकाविमानवत्थु (३)

३५३ः“अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... ओसधी विय तारका ॥

३५४ः“केन तेतादिसो वण्णो...पे०... ये केचि मनसो पिया ॥

३५५ः“पुच्छामि तं देवि महानुभावे...पे०...

वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

३५६सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३५७ः“फलुत्तमदायिका नारी, पवरा होति नरेसु नारीसु ।

एवं पियरूपदायिका मनापं, दिब्बं सा लभते उपेच्च ठानं ॥

३५८ः“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्रस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३५९ः“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥

५. रसुत्तमदायिकाविमानवत्थु (४)

३६१.“अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... ओसधी विय तारका ॥

३६२ः“केन तेतादिसो वण्णो...पे०... ये केचि मनसो पिया ॥

३६३ः“पुच्छामि तं देवि महानुभावे...पे०...

वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

३६४सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३६५ः“रसुत्तमदायिका नारी, पवरा होति नरेसु नारीसु ।

एवं पियरूपदायिका मनापं, दिब्बं सा लभते उपेच्च ठानं ॥

३६६ः“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्रस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३६७ः“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...

वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥

६. गन्धपञ्चज्ञुलिकदायिकाविमानवत्थु

३६९ः“अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... ओसधी विय तारका ॥

३७०.“केन तेतादिसो वण्णो...पे०...

वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

३७२सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३७३.“गन्धपञ्चञ्जुलिकं अहमदासिं, कस्सपस्स भगवतो थूपम्हि ।

एवं पियरूपदायिका मनापं, दिब्बं सा लभते उपेच्च ठानं ॥

३७४.“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्रस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३७५.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

(अनन्तरं चतुरविमानं यथा गन्धपञ्चञ्जुलिकदायिकाविमानं तथा वित्थारेतब्बं [() नत्थि सी० पोत्थके])

७. एकूपोसथविमानवत्थु (१)

३७७.“अभिककन्त्तेन वण्णेन...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

३८०सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३८१.“भिकखू च अहं भिकखुनियो च, अद्दसासिं पन्थपटिपन्ने ।

तेसाहं धम्मं सुत्वान, एकूपोसथं उपवसिस्सं ॥

३८२.“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्रस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३८३.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

८. उदकदायिकाविमानवत्थु (२)

३८५.“अभिककन्त्तेन वण्णेन...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

३८८सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३८९.“उदके ठिता उदकमदासिं, भिकखुनो चित्तेन विष्पसन्नेन ।

एवं पियरूपदायिका मनापं, दिब्बं सा लभते उपेच्च ठानं ॥

३९०.“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्रस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३९१.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

९. उपट्टानविमानवत्थु (३)

३९३:“अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

३९६.सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

३९७:“ससुञ्चाहं ससुरञ्च, चण्डिके कोधने च फरुसे च ।

अनुसूयिका उपद्वासिं [सूपद्वासिं (सी०)], अप्पमत्ता सकेन सीलेन ॥

३९८:“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णिनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्सस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

३९९:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

१०. अपरकम्मकारिनीविमानवत्थु (४)

४०१:“अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

४०४.सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

४०५:“परकम्मकरी [परकम्मकारिनी (स्या०) परकम्मकारी (पी०) अपरकम्मकारिनी (क०)] आसिं, अत्थेनातन्दिता दासी ।

अक्कोधनानतिमानिनी [अनतिमानी (सी० स्या०)], संविभागिनी सकस्स भागस्स ॥

४०६:“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णिनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्सस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

४०७:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

११. खीरोदनदायिकाविमानवत्थु

४०९:“अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... ओसधी विय तारका ॥

४१०:“केन तेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

४१२.सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

४१३:“खीरोदनं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स ।

एवं करित्वा कम्मं, सुगतिं उपपञ्ज मोदामि ॥

४१४:“तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णिनीहमस्मि ।

अच्छरासहस्सस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

४१५:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

(अनन्तरं पञ्चवीसतिविमानं यथा खीरोदनदायिकाविमानं तथा वित्थारेतब्बं) [() नत्थि सी० पोत्थके]

१२. फाणितदायिकाविमानवत्थु (१)

४१७ः ‘अभिककन्तेन वण्णेन...पे०... सब्बदिसा पभासती’ ति ॥

४२०स्ता देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

४२१ः ‘फाणितं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०...” ॥

१३. उच्छुखण्डिकदायिकावत्थु (२)

४२९उच्छुखण्डिकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

१४. तिम्बरुसकदायिकाविमानवत्थु (३)

४३०अतिम्बरुसकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

१५. कक्कारिकदायिकाविमानवत्थु (४)

४४०कक्कारिकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

१६. एळालुकदायिकाविमानवत्थु (५)

४५०इएळालुकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

१७. वल्लिफलदायिकाविमानवत्थु (६)

४६०वल्लिफलं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

१८. फारुसकदायिकाविमानवत्थु (७)

४६१फारुसकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

१९. हत्थप्पतापकदायिकाविमानवत्थु (८)

४७०हत्थप्पतापकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

२०. साकमुट्ठिदायिकाविमानवत्थु (९)

४८०साकमुट्ठिं अहमदासिं, भिक्खुनो पन्थपटिपन्नस्स...पे०... ॥

२१. पुष्कमुट्ठिदायिकाविमानवत्थु (१०)

४९०पुष्कमुट्ठिं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

२२. मूलकदायिकाविमानवत्थु (११)

५००मूलकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

२३. निम्बमुट्ठिदायिकाविमानवत्थु (१२)

५०६निम्बमुट्ठिं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे०... ॥

२४. अम्बकज्जिकदायिकाविमानवत्थु (१३)

५१७ अम्बकञ्जिकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

२५. दोणिनिम्मज्जनिदायिकाविमानवत्थु (१४)

५२५ दोणिनिम्मज्जनिं [दोणिनिम्मुज्जनं (स्या०)] अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

२६. कायबन्धनदायिकाविमानवत्थु (१५)

५३३ कायबन्धनं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

२७. अंसबद्धकदायिकाविमानवत्थु (१६)

५४१ अंसबद्धकं [अंसवट्टकं (सी०), अंसबन्धनं (क०)] अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

२८. आयोगपट्टदायिकाविमानवत्थु (१७)

५४६ आयोगपट्टं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

२९. विधूपनदायिकाविमानवत्थु (१८)

५५७ विधूपनं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

३०. तालवण्टदायिकाविमानवत्थु (१९)

५६५ तालवण्टं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

३१. मोरहत्थदायिकाविमानवत्थु (२०)

५७३ मोरहत्थं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

३२. छत्तदायिकाविमानवत्थु (२१)

५८१ छत्तं [छत्तञ्च (क०)] अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

३३. उपाहनदायिकाविमानवत्थु (२२)

५८६ उपाहनं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

३४. पूवदायिकाविमानवत्थु (२३)

५९७ पूवं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

३५. मोदकदायिकाविमानवत्थु (२४)

६०५ मोदकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

३६. सक्खलिकदायिकाविमानवत्थु (२५)

६१३. ‘सक्खलिकं [सक्खलिं (सी० स्या०)] अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स...पे० ... ||

६१४. ‘तस्सा मे पस्स विमानं, अच्छरा कामवण्णनीहर्मस्मि।

अच्छरासहस्रस्साहं, पवरा पस्स पुञ्जानं विपाकं ॥

६१५.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

६१७.“स्वागतं वत मे अज्ज, सुप्पभातं सुहुडितं [सुवुडितं (सी०)] ।

यं अहसामि [अद्वसं (सी० स्या०), अद्वसांसि (पी०)] देवतायो, अच्छरा कामवण्णनियो [कामवण्णयो (सी०)]

॥

६१८.“इमासाहं [तासाहं (स्या० क०)] धम्मं सुत्वा [सुत्वान (स्या० क०)], काहामि कुसलं बहुं ॥

दानेन समचरियाय, सञ्जमेन दमेन च ।

स्वाहं तथ्य गमिस्सामि [तथ्येव गच्छामि (क०)], यत्थ गन्त्वा न सोचरे”ति ॥

गुत्तिलविमानं पञ्चमं ।

६. दद्वल्लविमानवत्थु

६१९.“दद्वल्लमाना [दद्वल्लमाना (क०)] वण्णेन, यससा च यसस्सिनी ।

सब्बे देवे तावर्तिंसे, वण्णेन अतिरोचसि ॥

६२०.“दस्सनं नाभिजानामि, इदं पठमदस्सनं ।

कस्मा काया नु आगम्म, नामेन भाससे मम”न्ति ॥

६२१.“अहं भद्रे सुभद्रासिं, पुञ्बे मानुसके भवे ।

सहभरिया च ते आसिं, भगिनी च कनिढिका ॥

६२२.“सा अहं कायस्स भेदा, विष्पमुत्ता ततो चुता ।

निम्मानरतीनं देवानं, उपपन्ना सहब्यत”न्ति ॥

६२३.“पहूतकतकल्याणा, ते देवे यन्ति पाणिनो ।

येसं त्वं कित्तयिस्ससि, सुभद्रे जातिमत्तनो ॥

६२४.“अथ [कथं (सी० स्या०)] त्वं केन वण्णेन, केन वा अनुसासिता ।

कीदिसेनेव दानेन, सुब्बतेन यसस्सिनी ॥

६२५.“यसं एतादिसं पत्ता, विसेसं विपुलमञ्जगा ।

देवते पुच्छिताचिकख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

६२६.“अद्वेव पिण्डपातानि, यं दानं अददं पुरे ।

दक्खिखणोय्यस्स सङ्घस्स, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

६२७:‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्दिदसा पभासती’न्ति ॥

६२९:‘अहं तया बहुतरे भिक्खू, सञ्जते ब्रह्मचारयो [ब्रह्मचरिनो (स्या०), ब्रह्मचारिये (पी० क०)] ।
तर्पेसि अन्नपानेन, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

६३०:‘तया बहुतरं दत्त्वा, हीनकायूपगा अहं [अहुं (क० सी०)] ।
कथं त्वं अप्पतरं दत्त्वा, विसेसं विपुलमज्जगा ।
देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल’न्ति ॥

६३१:‘मनोभावनीयो भिक्खू, सन्दिष्टो मे पुरे अहु ।
ताहं भत्तेन [भद्वे (क०)] निमन्त्तेसि, रेवतं अत्तनद्वमं ॥

६३२:‘सो मे अत्थपुरेक्खारो, अनुकम्प्याय रेवतो ।
सङ्घे देहीति मंवोच, तस्साहं वचनं करिं ॥

६३३:‘सा दक्खिणा सङ्घगता, अप्पमेये पतिष्ठिता ।
पुगलेसु तया दिन्नं, न तं तव महफ्ल’न्ति ॥

६३४:‘इदानेवाहं जानामि, सङ्घे दिन्नं महफ्लं ।
साहं गन्त्वा मनुस्सत्तं, वदञ्जू वीतमच्छरा ।
सङ्घे दानानि दस्सामि [सङ्घे दानं दस्सामिहं (स्या०)], अप्पमत्ता पुनप्पुन’न्ति ॥

६३५:‘का एसा देवता भद्वे, तया मन्तयते सह ।
सब्बे देवे तावतिंसे, वण्णेन अतिरोचती’न्ति ॥

६३६:‘मनुस्सभूता देविन्द, पुब्बे मानुसके भवे ।
सहभरिया च मे आसि, भगिनी च कनिष्ठिका ।
सङ्घे दानानि दत्त्वान, कतपुञ्जा विरोचती’न्ति ॥

६३७:‘धम्मेन पुब्बे भगिनी, तया भद्वे विरोचति ।
यं सङ्घम्हि अप्पमेये, पतिष्ठापेसि दक्खिणं ॥

६३८:‘पुच्छितो हि मया बुद्धो, गिज्ञकूटम्हि पब्बते ।
विपाकं संविभागस्स, यत्थ दिन्नं महफ्लं ॥

६३९:‘यजमानानं मनुस्सानं, पुञ्जपेक्खान पाणिनं ।
करोतं ओपधिकं पुञ्जं, यत्थ दिन्नं महफ्लं ॥

६४०.

‘तं मे बुद्धो वियाकासि, जानं कम्पफलं सकं ।
विपाकं संविभागस्स, यत्थ दिन्नं महप्फलं ॥

६४१[विं व० ७५०; कथा० ७९८] “चत्तारो च पटिपन्ना, चत्तारो च फले ठिता ।
एस सङ्घो उजुभूतो, पञ्जासीलसमाहितो ॥

६४२[विं व० ७५१; कथा० ७९८] “यजमानानं मनुस्सानं, पुञ्जपेक्खान पाणिनं ।
करोतं ओपधिकं पुञ्जं, सङ्घे दिन्नं महप्फलं ॥

६४३[विं व० ७५२; कथा० ७९८] “एसो हि सङ्घो विपुलो महगतो, एसप्पमेयो उदधीव सागरो ।
एते हि सेष्टा नरवीरसावका, पभङ्गरा धम्ममुदीरयन्ति [धम्मकथं उदीरयन्ति (स्या०)] ॥

६४४[विं व० ७५३; कथा० ७९८] “तेसं सुदिन्नं सुहुतं सुयिष्टुं, ये सङ्घमुदिस्स ददन्ति दानं ।
सा दक्षिणा सङ्घगता पतिष्ठिता, महप्फला लोकविदून [लोकविदूहि (स्या० क०)] वणिता ॥

६४५[विं व० ७५४; कथा० ७९८] “एतादिसं यञ्जमनुस्सरन्ता [पुञ्जमनुस्सरन्ता (स्या० क०)], ये वेदजाता
विचरन्ति लोके ।
विनेय्य मच्छेरमलं समूलं, अनिन्दिता सगगमुपेन्ति ठानं”न्ति ॥

ददल्लविमानं [ददङ्गविमानं (क०)] छटुं ।

७. पेसवतीविमानवत्थु

६४६:“फलिकरजतहेमजालछन्नं, विविधचित्रतलमदसं सुरम्मं ।
ब्यम्हं सुनिम्मितं तोरणूपपन्नं, रुचकुपकिण्णमिदं सुभं विमानं ॥

६४७:“भाति च दस दिसा नभेव सुरियो, सरदे तमोनुदो सहस्सरंसी ।
तथा तपतिमिदं तव विमानं, जलमिव धूमसिखो निसे नभगे ॥

६४८:“मुसतीव नयनं सतेरताव [सतेरिताव (स्या० क०)], आकासे ठपितमिदं मनुञ्जं ।
वीणामुरजसम्मताळघुटुं, इद्धं इन्दपुरं यथा तवेदं ॥

६४९:“पदुमकुमुदुप्पलकुवलयं, योधिक [यूधिक (सी०)] बन्धुकनोजका [योथिका भण्डिका नोजका (स्या०)] च
सन्ति ।
सालकुसुमितपुष्पिता असोका, विविधदुमगगसुगन्धसेवितमिदं ॥

६५०:“सळललबुजभुजक [सुजक (सी० स्या०)] संयुता [सञ्जता (सी०)], कुसकसुफुलितलतावलम्बिनीहि ।
मणिजालसदिसा यसस्सिनी, रम्मा पोक्खरणी उपष्ठिता ते ॥

६५१:‘उदकरुहा च येत्थि पुण्यजाता, थलजा ये च सन्ति रुक्खजाता ।
मानुसकामानुस्सका च दिव्बा, सब्बे तुङ्हं निवेसनम्हि जाता ॥

६५२:‘किस्स संयमदमस्सयं विपाको, केनासि कम्मफलेनधूपपन्ना ।
यथा च ते अधिगतमिदं विमानं, तदनुपदं अवचासिलारपम्हे’ति [पखुर्मेति (सी०)] ॥

६५३:‘यथा च मे अधिगतमिदं विमानं, कोञ्चमयूरचकोर [चङ्कोर (क०)] सङ्घचरितं ।
दिव्य [दिव्ब (सी० पी०)] पिलवहंसराजचिण्णं, दिजकारण्डवकोकिलाभिनदितं ॥

६५४:‘नानासन्तानकपुण्यरुक्खविविधा, पाटलिजम्बुअसोकरुक्खवन्तं ।
यथा च मे अधिगतमिदं विमानं, तं ते पवेदयामि [पवदिस्सामि (सी०), पवेदिस्सामि (पी०)] सुणोहि भन्ते ॥

६५५:‘मगधवरपुरत्थिमेन, नाळकगामो नाम अत्थि भन्ते ।
तथ्य अहोसिं पुरे सुणिसा, पेसवतीति [सेसवतीति (सी० स्या०)] तथ्य जानिसु ममं ॥

६५६:‘साहमपचितत्थधम्मकुसलं, देवमनुस्सपूजितं महन्तं ।
उपतिस्सं निष्वुतमप्पमेयं, मुदितमना कुसुमेहि अब्मुकिरिं [अब्मोकिरिं (सी० स्या० पी० क०)] ॥

६५७:‘परमगतिगतञ्च पूजयित्वा, अन्तिमदेहधरं इसिं उळारं ।
पहाय मानुसकं समुस्सयं, तिदसगता इथ मावसामि ठान’न्ति ॥

पेसवतीविमानं सत्तमं ।

८. मल्लिकाविमानवत्थु

६५८:‘पीतवत्थे पीतधजे, पीतालङ्कारभूसिते ।
पीतन्तराहि वग्गौहि, अपिळन्धाव सोभसि ॥

६५९:‘का कम्बुकायूरधरे [ककम्बुकायुरधरे (स्या०)], कञ्चनावेळभूसिते ।
हेमजालकसञ्छन्ने [पञ्चन्ने (सी०)], नानारतनमालिनी ॥

६६०:‘सोवण्णमया लोहितङ्कमया [लोहितङ्कमया (सी० स्या०)] च, मुत्तामया वेळुरियमया च ।
मसारगल्ला सहलोहितङ्का [सहलोहितङ्का (सी०), सहलोहितका (स्या०)], पारेवतक्खीहि मणीहि चित्तता ॥

६६१:‘कोचि कोचि एत्थ मयूरसुस्सरो, हंसस्स रञ्जो करवीकसुस्सरो ।
तेसं सरो सुव्यति वग्गुरूपो, पञ्चङ्गिकं तूरियमिवप्पवादितं ॥

६६२:‘रथो च ते सुभो वग्गु [वग्गु (स्या०)], नानारतनचित्तङ्गो (स्या०)] ।

नानावण्णाहि धातूहि, सुविभत्तोव सोभति ॥

६६३:“तस्मिं रथे कञ्चनबिम्बवणे, या त्वं [यत्थ (क० सी० स्या० क०)] ठिता भाससि मं पदेसं ।
देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

६६४:“सोवण्णजालं मणिसोण्णचित्तिं [विचित्तं (क०), चित्तं (सी० स्या०)], मुत्ताचितं हेमजालेन छन्नं [सञ्छन्नं (क०)] ।
परिनिष्टुते गोतमे अप्पमेय्ये, पसन्नचित्ता अहमाभिरोपयिं ॥

६६५:“ताहं कम्मं करित्वान, कुसलं बुद्धवण्णितं ।
अपेतसोका सुखिता, सम्पमोदामनामया”ति ॥

मल्लिकविमानं अटुमं ।

९. विसालकिखविमानवत्थु

६६६:“का नाम त्वं विसालकिख [विसालक्खी (स्या०)], रम्मे चित्तलतावने ।
समन्ता अनुपरियासि, नारीगणपुरक्खता [पुरक्खिता (स्या० क०)] ॥

६६७:“यदा देवा तावर्तिंसा, पविसन्ति इमं वनं ।
सयोग्गा सरथा सब्बे, चित्रा होन्ति इधागता ॥

६६८:“तुहञ्च इथ पत्ताय, उय्याने विचरन्तिया ।
काये न दिस्सती चित्तं, केन रूपं तवेदिसं ।
देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

६६९:“येन कम्मेन देविन्द, रूपं मङ्हं गती च मे ।
इद्धि च आनुभावो च, तं सुणोहि पुरिन्दद ॥

६७०:“अहं राजगहे रम्मे, सुनन्दा नामुपासिका ।
सद्धा सीलेन सम्पन्ना, संविभागरता सदा ॥

६७१:“अच्छादनञ्च भत्तञ्च, सेनासनं पदीपियं ।
अदासिं उजुभूतेसु, विष्पसन्नेन चेतसा ॥

६७२:“चातुद्विसि [चतुद्विसि (पी० क०)] पञ्चदसि, या च पक्खस्स अटुमी ।
पाटिहारियपक्खञ्च, अटुङ्गंसुसमागतं ॥

६७३:‘उपोसथं उपवसिस्सं, सदा सीलेसु संवुता ।
सञ्जमा संविभागा च, विमानं आवसामहं ॥

६७४:‘पाणातिपाता विरता, मुसावादा च सञ्जता ।
थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरका ॥

६७५:‘पञ्चसिक्खापदे रता, अरियसच्चान कोविदा ।
उपासिका चकखुमतो, गोतमस्स यसस्सिनो ॥

६७६:‘तस्सा मे जातिकुला दासी [जातिकुलं आसी (स्याऽ क०)], सदा मालाभिहारति ।
ताहं भगवतो थूपे, सब्बमेवाभिरोपयिं ॥

६७७:‘उपोसथे चहं गन्त्वा, मालागन्धविलेपनं ।
थूपस्मिं अभिरोपेसि, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

६७८:‘तेन कम्मेन देविन्द, रूपं मयं गती च मे ।
इद्धी च आनुभावो च, यं मालं अभिरोपयिं ॥

६७९:‘यज्य सीलवती आसि, न तं ताव विपच्छति ।
आसा च पन मे देविन्द, सकदागामिनी सिय’न्ति ॥

विसालक्ष्मिविमानं नवमं ।

१०. पारिच्छत्तकविमानवत्थु

६८०:‘पारिच्छत्तके कोविळारे, रमणीये मनोरमे ।
दिब्बमालं गन्धमाना, गायन्ती सम्पमोदसि ॥

६८१:‘तस्सा ते नच्चमानाय, अङ्गमङ्गेहि सब्बसो ।
दिब्बा सदा निच्छरन्ति, सवनीया मनोरमा ॥

६८२:‘तस्सा ते नच्चमानाय, अङ्गमङ्गेहि सब्बसो ।
दिब्बा गन्धा पवायन्ति, सुचिगन्धा मनोरमा ॥

६८३:‘विवत्तमाना कायेन, या वेणीसु पिलन्धना ॥
तेसं सुय्यति निग्घोसो, तूरिये पञ्चङ्गिके यथा ॥

६८४:‘वटंसका वातधुता [वातधूता (सी० स्याऽ)], वातेन सम्पकम्पिता ।

तेसं सुव्यति निग्धोसो, तूरिये पञ्चङ्गिके यथा ॥

६८५: “यापि ते सिरस्मि माला, सुचिगन्धा मनोरमा ।
बाति गन्धो दिसा सब्बा, रुक्खो मञ्जूसको यथा ॥

६८६: “घायसे तं सुचिगन्धं [सुचिं गन्धं (सी०)], रूपं पस्ससि अमानुसं [मानुसं (पी०)] ।
देवते पुच्छिताचिकछ, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

६८७: “पभस्सरं अच्चिमन्तं, वण्णगन्धेन संयुतं ।
असोकपुष्पमालाहं, बुद्धस्स उपनामयिं ॥

६८८: “ताहं कम्मं करित्वान्, कुसलं बुद्धवण्णितं ।
अपेतसोका सुखिता, सम्प्रमोदामनामया”ति ॥

पारिच्छत्कविमानं दसमं ।

पारिच्छत्कवग्गो ततियो निहितो ।

तस्मुदानं —

उळारो उच्छु पल्लङ्को, लता च गुत्तिलेन च ।
ददल्लपेसमल्लिका, विसालकिख पारिच्छत्को ।
वग्गो तेन पवुच्यतीति ॥

४. मञ्जिट्टुकवग्गो

१. मञ्जिट्टुकविमानवत्थु

६८९: “मञ्जिट्टुके [मञ्जेट्टुके (सी०)] विमानस्मि, सोण्णवालुकसन्थते [सोवण्णवालुकसन्थते (स्या० पी०),
सोवण्णवालिकसन्थते (क०)] ।
पञ्चङ्गिके तुरियेन [तुरियेन (सी० स्या० पी०)], रमसि सुप्पवादिते ॥

६९०: “तम्हा विमाना ओरुव्ह, निम्मिता रतनामया ।
ओगाहसि सालवनं, पुफितं सब्बकालिकं ॥

६९१: “यस्स यस्सेव सालस्स, मूले तिट्टुसि देवते ।
सो सो मुञ्चति पुफानि, ओनमित्वा दुमुत्तमो ॥

६९२: “वातेरितं सालवनं, आधुतं [आधूतं (सी०)] दिजसेवितं ।

वाति गन्धो दिसा सब्बा, रुक्खो मञ्जूसको यथा ॥

६९३:“घायसे तं सुचिगन्धं, रूपं परस्परि अमानुसं ।
देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

६९४:“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, दासी अयिरकुले [अयिरकुले (स्याऽक०)] अहं ।
बुद्धं निसिन्नं दिस्वान, सालपुण्फेहि ओकिरिं ॥

६९५:“वटंसकञ्च सुकतं, सालपुण्फमयं अहं ।
बुद्धस्स उपनामेसिं, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

६९६:“ताहं कम्मं करित्वान, कुसलं बुद्धवण्णितं ।
अपेतसोका सुखिता, सम्प्रमोदामनामया”ति ॥

मञ्जिट्टकविमानं पठमं ।

२. पभस्सरविमानवत्थु

६९७:“पभस्सरवरवण्णनिभे, सुरत्तवत्थवसने [वत्थनिवासने (सी० स्याऽ)] ।
महिद्धिके चन्दनरुचिरगते, का त्वं सुभे देवते वन्दसे ममं ॥

६९८:“पल्लङ्को च ते महग्घो, नानारतनचित्तितो रुचिरो ।
यत्थ त्वं निसिन्ना विरोचसि, देवराजारिव नन्दने वने ॥

६९९:“किं त्वं पुरे सुचरितमाचरी भद्रे, किस्स कम्मस्स विपाकं ।
अनुभोसि देवलोकस्मिं, देवते पुच्छिताचिक्ख ।
किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

७००:“पिण्डाय ते चरन्तस्स, मालं फाणितञ्च अददं भन्ते ।
तस्स कम्मस्सिदं विपाकं, अनुभोमि देवलोकस्मिं ॥

७०१:“होति च मे अनुतापो, अपरद्धं [अपराधं (स्याऽ)] दुक्खितञ्च [दुक्कटञ्च (सी०)] मे भन्ते ।
साहं धम्मं नास्सोसि, सुदेसितं धम्मराजेन ॥

७०२:“तं तं वदामि भद्रन्ते, यस्स मे अनुकम्पियो कोचि ।
धम्मेसु तं समादपेथ”, सुदेसितं धम्मराजेन ॥

७०३:“येसं अत्थि सद्गा बुद्धे, धम्मे च सङ्खरतने ।

ते मं अतिविरोचन्ति, आयुना यससा सिरिया ॥

७०४ः पतापेन वण्णेन उत्तरितरा,
अञ्जे महिद्धिकतरा मया देवा ति ।

पभस्सरविमानं दुतियं ।

३. नागविमानवत्थु

७०५ः ‘अलङ्कृता मणिकञ्चनाचितं, सोवण्णजालचितं महन्तं ।
अभिरुक्त गजवरं सुकपितं, इधागमा वेहायसं [वेहासयं (सी०)] अन्तलिक्खे ॥

७०६ः ‘नागस्स दन्तेसु दुवेसु निम्मिता, अच्छोदका [अच्छोदिका (सी० क०)] पदुमिनियो सुफुल्ला ।
पदुमेसु च तुरियगणा पभिज्जरे, इमा च नच्यन्ति मनोहरायो ॥

७०७ः ‘देविद्विपत्तासि महानुभावे, मनुस्सभूता किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावा, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती ति ॥

७०८ः ‘बाराणसियं उपसङ्घमित्वा, बुद्धस्सहं वत्थयुगं अदासिं ।
पादानि वन्दित्वा [वन्दित्व (सी०)] छमा निसीदिं, वित्ता च हं अञ्जलिकं अकासिं ॥

७०९ः ‘बुद्धो च मे कञ्चनसन्निभत्तचो, अदेसयि समुदयदुक्खनिच्यतं ।
असङ्घंतं दुक्खनिरोधसस्सतं, मगं अदेसयि [अदेसेसि (सी०)] यतो विजानिसं ।

७१०ः ‘अप्पायुकी कालकता ततो चुता, उपपन्ना तिदसगणं यसस्सिनी ।
सक्कस्सहं अञ्जतरा पजापति, यसुत्तरा नाम दिसासु विस्सुता ति ॥

नागविमानं ततियं ।

४. अलोमविमानवत्थु

७११ः ‘अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्विसि देवते ।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

७१२ः ‘केन तेतादिसो वण्णो...पे० ...
वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती ति ॥

७१४स्ता देवता अत्तमना...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
७१५ः ‘अहञ्च बाराणसियं, बुद्धस्सादिच्यबन्धुनो ।

अदासिं सुक्खकुम्मासं, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

७१६: “सुखाय अलोणिकाय च, पस्स फलं कुम्मासपिण्डया ।
अलोमं सुखितं दिस्वा, को पुञ्जं न करिस्सति ॥

७१७: “तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती” ति ॥
अलोमविमानं चतुर्थं ।

५. कञ्जिकदायिकाविमानवत्थु

७१९: “अभिककन्त्तेन वण्णेन...पे० ... ओसधी विय तारका ॥

७२०: “केन तेतादिसो वण्णो...पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती” ति ॥

७२२सा देवता अत्तमना...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

७२३: “अहं अन्धकविन्दम्हि, बुद्धस्सादिच्चबन्धुनो ।

अदासिं कोलसम्पाकं, कञ्जिकं तेलधूपितं ॥

७२४: “पिप्फल्या लसुणेन च, मिस्सं लामज्जकेन च ।

अदासिं उजुभूतस्मिं [उजुभूतेसु (क०)], विष्पसन्नेन चेतसा ॥

७२५: “या महेसितं कारेय्य, चक्कवत्तिस्स राजिनो ।

नारी सब्बङ्गकल्याणी, भन्तु चानोमदस्सिका ।

एकस्स कञ्जिकदानस्स, कलं नागधति सोळसिं ॥

७२६: “सतं निक्खा सतं अस्सा, सतं अस्सतरीरथा ।

सतं कञ्जासहस्रानि, आमुत्तमणिकुण्डला ।

एकस्स कञ्जिकदानस्स, कलं नागधन्ति सोळसिं ॥

७२७: “सतं हेमवता नागा, ईसादन्ता उरुङ्गहवा ।

सुवण्णकच्छा मातङ्गा, हेमकप्पनवाससा ।

एकस्स कञ्जिकदानस्स, कलं नागधन्ति सोळसिं ॥

७२८: “चतुर्नमपि दीपानं, इस्सरं योध कारये ।

एकस्स कञ्जिकदानस्स, कलं नागधति सोळसिं न्ति ॥

कञ्जिकदायिकाविमानं पञ्चमं ।

६. विहारविमानवत्थु

७२९ः “अभिककन्तेन वर्णेन...पे०... ओसधी विय तारका ॥

७३०ः “तस्सा ते नच्चमानाय, अङ्गमङ्गेहि सब्बसो ।

दिब्बा सदा निछ्छरन्ति, सवनीया मनोरमा ॥

७३१ः “तस्सा ते नच्चमानाय, अङ्गमङ्गेहि सब्बसो ।

दिब्बा गन्धा पवायन्ति, सुचिगन्धा मनोरमा ॥

७३२ः “विवत्तमाना कायेन, या वेणीसु पिलन्धना ।

तेसं सुव्यति निग्धोसो, तुरिये पञ्चङ्गिके यथा ॥

७३३ः “वटंसका वातधुता, वातेन सम्पकमिता ।

तेसं सुव्यति निग्धोसो, तुरिये पञ्चङ्गिके यथा ॥

७३४ः “यापि ते सिरस्मि माला, सुचिगन्धा मनोरमा ।

वाति गन्धो दिसा सब्बा, रुक्खो मञ्जूसको यथा ॥

७३५ः “घायसे तं सुचिगन्धं, रूपं पस्ससि अमानुसं ।

देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

७३६ः “सावत्थियं महं सखी भदन्ते, सङ्घस्स कारेसि महाविहारं ।

तथ्यप्पसन्ना अहमानुमोदि, दिस्वा अगारञ्च पियञ्च मेतं ॥

७३७ः “तायेव मे सुद्धनुमोदनाय, लद्धं विमानब्मुतदस्सनेय्यं ।

समन्ततो सोळसयोजनानि, वेहायसं गच्छति इद्धिया मम ॥

७३८दद्वूल्यमासाचित्तेष्टान्ति, स्किभत्ता सत्त्वामेमित्ता ।

७३९ः “पोक्खरञ्जो च मे एत्थ, पुथुलोमनिसेविता ।

अच्छोदका [अच्छोदिका (सी०)] विष्पसन्ना, सोण्णवालुकसन्थता ॥

७४०ः “नानापदुमसञ्जन्ना, पुण्डरीकसमोतता [पण्डरीकसमोनता (सी०)] ।

सुरभी सम्पवायन्ति, मनुञ्जा मालुतेरिता ॥

७४१ः “जम्बुयो पनसा ताला, नाठिकेरवनानि च ।

अन्तोनिवेसने जाता, नानारुक्खा अरोपिमा ॥

७४२ः “नानातूरियसङ्घुंदुं, अच्छरागणघोसितं ।

योपि मं सुपिने पस्से, सोपि वित्तो सिया नरो ॥

७४३ः एतादिसं अब्युतदस्सनेय्यं, विमानं सब्बसोपभं ।
मम कम्मेहि निब्बतं, अलं पुञ्जानि कातवे'ति ॥

७४४ः तायेव ते सुद्धनुमोदनाय, लद्धं विमानब्युतदस्सनेय्यं ।
या चेव सा दानमदासि नारी, तस्सा गतिं ब्रौहि कुहिं उप्पन्ना [उप्पन्ना (क०)] सा'ति ॥

७४५ः या सा अहु मर्हं सखी भदन्ते, सङ्घस्स कारेसि महाविहारं ।
विज्ञातधम्मा सा अदासि दानं, उप्पन्ना निम्मानरतीसु देवेसु ॥

७४६ः पजापती तस्स सुनिम्मितस्स, अचिन्तिया कम्मविपाका तस्स ।
यमेतं पुच्छसि कुहिं उप्पन्ना [उप्पन्ना (क०)] साति, तं ते वियाकासिं अनञ्जथा अहं ॥

७४७ः तेनहञ्जेपि समादपेथ, सङ्घस्स दानानि ददाथ वित्ता ।
धम्मञ्च सुणाथ पसन्नमानसा, सुदुल्लभो लद्धो मनुस्सलाभो ॥

७४८ः यं मगं मगाधिपती अदेसयि [मगाधिपत्यदेसयि (सी०)], ब्रह्मस्सरो कञ्चनसन्निभत्तचो ।
सङ्घस्स दानानि ददाथ वित्ता, महफ्ला यत्थ भवन्ति दक्खिणा ॥

७४९[खु० पा० ६.६; सु० नि० २२९] “ये पुगला अटु सतं पसत्था, चत्तारि एतानि युगानि होन्ति ।
ते दक्खिणेय्या सुगतस्स सावका, एतेसु दिन्नानि महफ्लानि ॥

७५०[वि० व० ६४१] “चत्तारो च पटिपन्ना, चत्तारो च फले ठिता ।
एस सङ्घो उजुभूतो, पञ्जासीलसमाहितो ॥

७५१[वि० व० ६४२] “यजमानानं मनुस्सानं, पुञ्जपेक्खान पाणिनं ।
करोतं ओपधिकं पुञ्जं, सङ्घे दिन्नं महफ्लं ॥

७५२[वि० व० ६४३] “एसो हि सङ्घो विपुलो महगतो, एसप्पमेय्यो उदधीव सागरो ।
एतेहि सेष्टा नरवीरसावका, पभङ्गरा धम्ममुदीरयन्ति [नत्येत्य पाठभेदो] ॥

७५३[वि० व० ६४४] “तेसं सुदिन्नं सुहृतं सुयिदुं, ये सङ्घमुद्दिस्स ददन्ति दानं ।
सा दक्खिणा सङ्घगता पतिष्ठिता, महफ्ला लोकविदून [लोकविदौहि (क०)] वण्णिता ॥

७५४ः एतादिसं यञ्जमनुस्सरन्ता, ये वेदजाता विचरन्ति लोके ।
विनेय्य मच्छेरमलं समूलं, अनिन्दिता सगगमुपेन्ति ठान'न्ति ॥

विहारविमानं छटुं ।

भाणवारं दुतियं निष्ठितं ।

७. चतुरित्थिविमानवत्थु

७५५ः‘अभिककन्तेन वण्णेन...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

७५८सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

७५९ः‘इन्दीवरानं हत्थकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स ।

एसिकानं उण्णतस्मिं, नगरवरे पण्णकते रम्मे ॥

७६०ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिस्सा पभासती’ति ॥

७६२ः‘अभिककन्तेन वण्णेन...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

७६५सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

७६६ः‘नीलुप्पलहत्थकं अहमदासिं, भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स ।

एसिकानं उण्णतस्मिं, नगरवरे पण्णकते रम्मे ॥

७६७ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥

७६९ः‘अभिककन्तेन वण्णेन...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

७७२सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

७७३ः‘ओदातमूलकं हरितपत्तं, उदकस्मिं सरे जातं अहमदासिं ।

भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स, एसिकानं उण्णतस्मिं ।

नगरवरे पण्णकते रम्मे ॥

७७४ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥

७७६ः‘अभिककन्तेन वण्णेन...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

७७९सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

७८०ः‘अहं सुमना सुमनस्स सुमनमकुळानि, दन्तवण्णानि अहमदासिं ।

भिक्खुनो पिण्डाय चरन्तस्स, एसिकानं उण्णतस्मिं ।

नगरवरे पण्णकते रम्मे ॥

७८१ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥

चतुरित्थिविमानं सत्तमं ।

८. अम्बविमानवत्थु

७८३ः‘दिब्बं ते अम्बवनं रम्म, पासादेत्थ महल्लको ।

नानातुरियसङ्घट्टो, अच्छरागणघोसितो ॥

७८४ः‘पदीपो चेत्थ जलति, निच्चं सोवण्णयो महा ।

दुस्सफलेहि रुक्खेहि, समन्ता परिवारितो ॥

७८५ः‘केन तेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ।

७८७सा देवता अत्तमना...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

७८८ः‘अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, पुरिमाय जातिया मनुस्सलोके ।

विहारं सङ्घस्स कारोसिं, अम्बेहि परिवारितं ॥

७८९ः‘परियोसिते विहारे, कारेन्ते निद्विते महे ।

अम्बेहि छादयित्वान [अम्बे अच्छादयित्वान (सी० स्या०), अम्बेहच्छादयित्वान (पी० क०)], कत्वा दुस्समये फले ॥

७९०ः‘पदीपं तत्थ जालेत्वा, भोजयित्वा गणुत्तमं ।

नियादेसिं तं सङ्घस्स, पसन्ना सोहि पाणिभि ॥

७९१ः‘तेन मे अम्बवनं रम्म, पासादेत्थ महल्लको ।

नानातुरियसङ्घुङ्डो, अच्छरागणघोसितो ॥

७९२ः‘पदीपो चेत्थ जलति, निच्चं सोवण्णयो महा ।

दुस्सफलेहि रुक्खेहि, समन्ता परिवारितो ॥

७९३ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥

अम्बविमानं अट्टमं ।

९. पीतविमानवत्थु

७९५ः‘पीतवत्थे पीतधजे, पीतालङ्कारभूसिते ।

पीतचन्दनलितङ्गे, पीतउप्पलमालिनी [पीतुप्पलमधारिनी (स्या० क०), पीतुप्पलमालिनी (पी०)] ॥

७९६ः‘पीतपासादसयने, पीतासने पीतभाजने ।

पीतछत्ते पीतरथे, पीतस्से पीतबीजने ॥

७९७ः‘किं कम्ममकरी भद्वे, पुब्बे मानुसके भवे ।

देवते पुच्छिताचिकख, किस्स कम्मस्सिदं फल’न्ति ॥

७९८ः‘कोसातकी नाम लतत्थि भन्ते, तित्तिका अनभिच्छिता ।

तस्सा चत्तारि पुफ्फानि, थूपं अभिहरिं अहं ॥

७९९:“सत्थु सरीरमुद्दिस्स, विष्पसन्नेन चेतसा ।

नास्स मगं अवेक्खिस्सं, न तग्गमनसा [तदग्गमनसा (सी०), तदङ्गमनसा (स्या०)] सती॥

८००:“ततो मं अवधी गावी, थूपं अपत्तमानसं ।

तज्चाहं अभिसञ्चेयं, भिय्यो [भीयो (सी० अट्ट०)] नून इतो सिया ॥

८०१:“तेन कम्मेन देविन्द, मघवा देवकुञ्जरो ।

पहाय मानुसं देहं, तव सहब्य [सहब्य (सी० स्या०)] मागता’ति ॥

८०२इदं सुत्वा तिदसाधिपति, मघवा देवकुञ्जरो ।

तावर्तिसे पसादेन्तो, मातलिं एतदब्रवि [एतदबूबूति (सी०)] ॥

८०३:“पस्स मातलि अच्छेरं, चित्तं कम्मफलं इदं ।

अप्पकम्पि कतं देय्यं, पुञ्जं होति महफलं ॥

८०४:“नत्थि चित्ते पसन्नम्हि, अप्पका नाम दक्खिणा ।

तथागते वा सम्बुद्धे, अथ वा तस्स सावके ॥

८०५:“एहि मातलि अम्हेपि, भिय्यो भिय्यो महेमसे ।

तथागतस्स धातुयो, सुखो पुञ्जान मुच्चयो ॥

८०६:“तिद्गुन्ते निब्बुते चापि, समे चित्ते समं फलं ।

चेतोपणिधिहेतु हि, सत्ता गच्छन्ति सुगर्ति ॥

८०७:“बहूनं [बहुन्नं (सी० स्या०)] वत अत्थाय, उप्पज्जन्ति तथागता ।

यत्थ कारं करित्वान, सगं गच्छन्ति दायका’ति ॥

पीतविमानं नवमं ।

१०. उच्छुविमानवत्थु

८०८:“ओभासयित्वा पथविं सदेवकं, अतिरोचसि चन्दिमसूरिया विय ।

सिरिया च वण्णेन यसेन तेजसा, ब्रह्माव देवे तिदसे सहिन्दके ॥

८०९:“पुच्छामि तं उप्पलमालधारिनी, आवेळिनी कञ्चनसन्निभत्तचे ।

अलङ्गते उत्तमवत्थधारिनी, का त्वं सुभे देवते वन्दसे ममं ॥

८१०:“किं त्वं पुरे कम्मकासि अत्तना, मनुस्सभूता पुरिमाय जातिया ।

दानं सुचिण्णं अथ सीलसञ्जमं, केनुपपन्ना सुगतिं यसस्सिनी।
देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फलं”ति॥

८११.“इदानि भन्ते इममेव गामं, पिण्डाय अम्हाक घरं उपागमि।
ततो ते उच्छुस्स अदासि खण्डिकं, पसन्नचित्ता अतुलाय पीतिया।

८१२.“सस्सु च पच्छा अनुयुज्जते ममं, कहं नु उच्छुं वधुके अवाकिरी।
न छङ्गितं नो पन खादितं मया, सन्तस्स भिक्खुस्स सयं अदासहं॥

८१३.“तुहंन्विदं इस्सरियं अथो मम, इतिस्सा सस्सु परिभासते ममं।
लेङ्गुं गहेत्वा पहारं अदासि मे, ततो चुता कालकताम्हि देवता॥

८१४.“तदेव कम्मं कुसलं कतं मया, सुखञ्च कम्मं अनुभोमि अत्तना।
देवेहि सद्धि परिचारयामहं, मोदामहं कामगुणेहि पञ्चहि॥

८१५.“तदेव कम्मं कुसलं कतं मया, सुखञ्च कम्मं अनुभोमि अत्तना।
देविन्दगुत्ता तिदसेहि रक्खिता, समप्पिता कामगुणेहि पञ्चहि॥

८१६.“एतादिसं पुञ्जफलं अनप्पकं, महाविपाका मम उच्छुदक्खिणा।
देवेहि सद्धि परिचारयामहं, मोदामहं कामगुणेहि पञ्चहि॥

८१७.“एतादिसं पुञ्जफलं अनप्पकं, महाजुतिका मम उच्छुदक्खिणा।
देविन्दगुत्ता तिदसेहि रक्खिता, सहस्सनेत्तोरिव नन्दने वने॥

८१८.“तुवञ्च भन्ते अनुकम्पकं विदुं, उपेच्च वन्दि कुसलञ्च पुच्छिसं।
ततो ते उच्छुस्स अदासि खण्डिकं, पसन्नचित्ता अतुलाय पीतिया”ति॥

उच्छुविमानं दसमं।

११. वन्दनविमानवत्थु

८१९.“अभिक्कन्तेन वण्णेन, या त्वं तिदुसि देवते।
ओभासेन्ती दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका॥

८२०.“केन तेतादिसो वण्णो...पे० ...
वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति॥

८२२.सा देवता अत्तमना...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं॥

८२३:“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता, दिस्वान समणे सीलवन्ते ।
पादानि वन्दित्वा मनं पसादयिं, वित्ता चहं अञ्जलिकं अकासिं ॥

८२४:“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥
वन्दनविमानं एकादसमं ।

१२. रज्जुमालाविमानवत्थु

८२६:“अभिककन्तेन वण्णेन, या त्वं तिद्विसि देवते ।
हत्थपादे च विगग्य, नच्चसि सुप्पवादिते ॥

८२७:“तस्सा ते नच्चमानाय, अङ्गमङ्गेहि सब्बसो ।
दिब्बा सद्वा निच्छरन्ति, सवनीया मनोरमा ॥

८२८:“तस्सा ते नच्चमानाय, अङ्गमङ्गेहि सब्बसो ।
दिब्बा गन्धा पवायन्ति, सुचिगन्धा मनोरमा ॥

८२९:“विवत्तमाना कायेन, या वेणीसु पिळन्धना ।
तेसं सुय्यति निग्घोसो, तुरिये पञ्चाङ्गिके यथा ॥

८३०:“वटंसका वातधुता, वातेन सम्पकमिता ।
तेसं सुय्यति निग्घोसो, तुरिये पञ्चाङ्गिके यथा ॥

८३१:“यापि ते सिरस्मि माला, सुचिगन्धा मनोरमा ।
वाति गन्धो दिसा सब्बा, रुक्खो मञ्जूसको यथा ॥

८३२:“घायसे तं सुचिगन्धं, रूपं पस्ससि अमानुसं ।
देवते पुच्छिताचिक्ख, किस्स कम्मस्सिदं फल”न्ति ॥

८३३:“दासी अहं पुरे आसिं, गयायं ब्राह्मणस्सहं ।
अप्पपुञ्जा अलक्षिका, रज्जुमालाति मं विदुं [विदू (स्या० पी० क०)] ॥

८३४:“अककोसानं वधानञ्च, तज्जनाय च उगगता [उक्कता (सी० स्या०)] ।
कुटं गहेत्वा निक्खम्म, अगञ्चिं [आगच्छि (स्या० क०), अगच्छि (पी०), गच्छि (सी०)] उदहारिया
[उदकहारिया (सी०)] ॥

८३५:“विपथे कुटं निक्खिपित्वा, वनसण्डं उपागमिं ।
इधेवाहं मरिस्सामि, को अत्थो [क्वत्योसि (क०), कीवत्योषि (स्या०)] जीवितेन मे ॥

८३६:“दङ्हं पासं करित्वान्, आसुम्भित्वान् पादपे।
ततो दिसा विलोकेसि, को नु खो वनमस्सितो॥

८३७:“तत्थदसासिं सम्बुद्धं, सब्बलोकहितं मुनिं।
निसिन्नं रुक्खमूलस्मि, झायन्तं अकुतोभयं॥

८३८:“तस्सा मे अहु संवेगो, अब्मुतो लोमहंसनो।
को नु खो वनमस्सितो, मनुस्सो उदाहु देवता॥

८३९:“पासादिकं पसादनीयं, वना निष्वन्मागतं।
दिस्वा मनो मे पसीदि, नायं यादिसकीदिसो॥

८४०:“गुत्तिन्द्रियो झानरतो, अबहिगतमानसो।
हितो सब्बस्स लोकस्स, बुद्धो अयं [सोयं (सी०)] भविस्सति॥

८४१:“भयभेरवो दुरासदो, सीहोव गुहमस्सितो।
दुल्लभायं दस्सनाय, पुण्फं ओदुम्बरं यथा॥

८४२:“सो मं मुदूहि वाचाहि, आलपित्वा तथागतो।
रज्जुमालेति मंवोच, सरणं गच्छ तथागतं॥

८४३:“ताहं गिरं सुणित्वान्, नेलं अत्थवति सुचिं।
सणं मुदुञ्च वगुञ्च, सब्बसोकापनूदनं॥

८४४:“कल्लचित्तञ्च मं जत्वा, पसन्नं सुद्धमानसं।
हितो सब्बस्स लोकस्स, अनुसासि तथागतो॥

८४५:“इदं दुक्खन्ति मंवोच, अयं दुक्खस्स सम्भवो।
दुक्ख [अयं (सी० स्या० पी०)] निरोधो मग्गो च [दुक्खनिरोधो च (स्या०)], अञ्जसो अमतोगधो॥

८४६:“अनुकम्पकस्स कुसलस्स, ओवादम्हि अहं ठिता।
अञ्जगा अमतं सन्ति, निष्बानं पदमच्युतं॥

८४७:“साहं अवट्टितापेमा, दस्सने अविकम्पिनी।
मूलजाताय सद्वाय, धीता बुद्धस्स ओरसा॥

८४८:“साहं रमामि कीळामि, मोदामि अकुतोभया।
दिष्बमालं धारयामि, पिवामि मधुमद्वं॥

८४९ः‘सहितुरियसहस्सानि, पटिबोधं करोन्ति मे ।
आळम्बो गग्गरो भीमो, साधुवादी च संसयो॥

८५०ः‘पोकखरो च सुफस्सो च, वीणामोक्खा च नारियो ।
नन्दा चेव सुनन्दा च, सोणदिन्ना सुचिम्हिता॥

८५१ः‘अलम्बुसा मिस्सकेसी च, पुण्डरीकातिदारुणी [... तिचारुणी (सी०)] ।
एणीफस्सा सुफस्सा [सुपस्सा (स्या० पी० क०)] च, सुभद्रा [संभद्रा (क०)] मुदुवादिनी॥

८५२ः‘एता चञ्जा च सेय्यासे, अच्छरानं पबोधिका ।
ता मं कालेनुपागन्त्वा, अभिभासन्ति देवता॥

८५३ः‘हन्द नच्चाम गायाम, हन्द तं रमयामसे ।
नयिदं अकतपुञ्जानं, कतपुञ्जानमेविदं॥

८५४ः‘असोकं नन्दनं रम्मं, तिदसानं महावनं ।
सुखं अकतपुञ्जानं, इथ नत्थि परत्थ च॥

८५५ः‘सुखञ्च कतपुञ्जानं, इथ चेव परत्थ च ।
तेसं सहब्यकामानं, कत्तब्बं कुसलं बहुं ।
कतपुञ्जा हि मोदन्ति, सगो भोगसमझ्नो॥

८५६ः‘बहूनं वत अत्थाय, उप्पज्जन्ति तथागता ।
दक्खिणेय्या मनुस्सानं, पुञ्जखेत्तानमाकरा ।
यत्थ कारं करित्वान, सगो मोदन्ति दायका’ति॥

रज्जुमालाविमानं द्वादसमं ।

मञ्जिट्टुकवग्गो चतुर्थो निष्ठितो ।

तस्सुद्धानं —

मञ्जिट्टा पभस्सरा नागा, अलोमाकञ्जिकदायिका ।
विहारचतुरित्थम्बा, पीता उच्छुवन्दनरज्जुमाला च ।
वग्गो तेन पवुच्यतीति॥

इत्थिविमानं समत्तं ।

२. पुरिसविमानं

५. महारथवग्गो

१. मण्डूकदेवपुत्तविमानवत्थु

८५७ः‘को मे वन्दति पादानि, इद्विया यससा जलं ।

अभिक्कन्तेन वण्णेन, सब्बा ओभासयं दिसा’ति ॥

८५८ः‘मण्डूकोहं पुरे आसिं, उदके वारिगोचरो ।

तव धम्मं सुणन्तस्स, अवधी वच्छपालको ॥

८५९ः‘मुहुतं चित्तपसादस्स, इद्विं पस्स यसज्ज्व मे ।

आनुभावज्ज्व मे पस्स, वण्णं पस्स जुतिज्ज्व मे ॥

८६०ः‘ये च ते दीघमद्वानं, धम्मं अस्सोसुं गोतम ।

पत्ता ते अचलद्वानं, यत्थ गन्त्वा न सोचरे’ति ॥

मण्डूकदेवपुत्तविमानं पठमं ।

२. रेवतीविमानवत्थु

८६१.[ध० प० २१९ धम्मपदे] “चिरप्पवासिं पुरिसं, दूरतो सोत्थिमागतं ।

जातिमित्ता सुहज्जा च, अभिनन्दन्ति आगतं ।

८६२.[ध० प० २२० धम्मपदे] “तथेव कतपुञ्जम्पि, अस्मा लोका परं गतं ।

पुञ्जानि पटिगण्हन्ति, पियं जातीव आगतं ॥

८६३.[पै० व० ७१४]“उड्हेहि रेवते सुपापधम्मे, अपारुतद्वारे [अपारुभं द्वारं (सी० स्या०), अपारुतद्वारं (पी० क०)]

अदानसीले ।

नेस्साम तं यत्थ थुनन्ति दुग्गता, समप्पिता नेरयिका दुख्खेना”ति ॥

८६४इच्चेव [इच्चेवं (स्या० क०)] वत्वान यमस्स दूता, ते द्वे यक्खा लोहितक्खा ब्रहन्ता ।

पच्चेकबाहासु गहेत्वा रेवतं, पक्कामयुं देवगणस्स सन्तिके ॥

८६५.“आदिच्चवण्णं रुचिरं पभस्सरं, व्यम्हं सुभं कञ्चनजालछन्नं ।

कस्सेतमाकिण्णजनं विमानं, सूरियस्स रंसीरिव जोतमानं ॥

८६६ः ‘नारीगणा चन्दनसारलित्ता [चन्दनसारानुलित्ता (स्याऽ)], उभतो विमानं उपसोभयन्ति ।

तं दिस्सति सूरियसमानवण्णं, को मोदति सगगपत्तो विमाने’ति ॥

८६७ः ‘बाराणसियं नन्दियो नामासि, उपासको अमच्छरी दानपति वदञ्जू ।

तस्सेतमाकिण्णजनं विमानं, सूरियस्स रंसीरिव जोतमानं ॥

८६८ः ‘नारीगणा चन्दनसारलित्ता, उभतो विमानं उपसोभयन्ति ।

तं दिस्सति सूरियसमानवण्णं, सो मोदति सगगपत्तो विमाने’ति ॥

८६९ः ‘नन्दियस्साहं भरिया, अगारिनी सब्बकुलस्स इस्सरा ।

भत्तु विमाने रमिस्सामि दानहं, न पत्थये निरयं दस्सनाया’ति ॥

८७०ः ‘एसो ते निरयो सुपापथम्मे, पुञ्जं तया अकतं जीवलोके ।

न हि मच्छरी रोसको पापथम्मो, सगगूपगानं लभति सहब्यत’न्ति ॥

८७१ः ‘किं नु गूथञ्च मुत्तञ्च, असुची पटिदिस्सति ।

दुग्गन्धं किमिदं मीळहं, किमेतं उपवायती’ति ॥

८७२ः ‘एस संसवको नाम, गम्भीरो सतपोरिसो ।

यत्थ वस्ससहस्सानि, तुवं पच्चसि रेवते’ति ॥

८७३ः ‘किं नु कायेन वाचाय, मनसा दुक्कटं कतं ।

केन संसवको लङ्घो, गम्भीरो सतपोरिसो’ति ॥

८७४ः ‘समणे ब्राह्मणे चापि, अञ्जे वापि वनिष्टके [वणिष्टके (स्याऽ क०)] ।

मुसावादेन वज्चेसि, तं पापं पकतं तया ॥

८७५ः ‘तेन संसवको लङ्घो, गम्भीरो सतपोरिसो ।

तत्थ वस्ससहस्सानि, तुवं पच्चसि रेवते ॥

८७६ः ‘हत्येपि छिन्दन्ति अथोपि पादे, कण्णोपि छिन्दन्ति अथोपि नासं ।

अथोपि काकोळगणा समेच्च, सङ्गम्म खादन्ति विफन्दमान’न्ति ॥

८७७ः ‘साधु खो मं पटिनेथ, काहामि कुसलं बहुं ।

दानेन समचरियाय, संयमेन दमेन च ।

यं कत्वा सुखिता होन्ति, न च पच्छानुतप्परे’ति ॥

८७८ः ‘पुरे तुवं पमज्जित्वा, इदानि परिदेवसि ।

सयं कतानं कम्मानं, विपाकं अनुभोस्ससी'ति ॥

८७९ः‘को देवलोकतो मनुस्सलोकं, गन्त्वान पुद्दो मे एवं वदेय ।
निकिखत्तदण्डेसु ददाथ दानं, अच्छादनं सेय्य [सयन (सी०)] मथन्नपानं ।
नहि मच्छरी रोसको पापधम्मो, सगगूपगानं लभति सहब्यतं ॥

८८०ः‘साहं नून इतो गन्त्वा, योनि लद्धान मानुसिं ।
वदञ्जू सीलसम्पन्ना, काहामि कुसलं बहुं ।
दानेन समचरियाय, संयमेन दमेन च ॥

८८१ः‘आरामानि च रोपिस्सं, दुग्गे सङ्क्षमनानि च ।
पपञ्च उदपानञ्च, विष्पसन्नेन चेतसा ॥

८८२ः‘चातुद्दसिं पञ्चदसिं, या च पक्खस्स अट्टुमी ।
पाठिहारियपक्खञ्च, अट्टुङ्गसुसमागतं ॥

८८३ः‘उपोसथं उपवसिस्सं, सदा सीलेसु संवुता ।
न च दाने पमज्जिस्सं, सामं दिद्विमिदं मया’ति ।

८८४इच्चेवं विष्पलपन्ति, फन्दमानं ततो ततो ।
खिपिसु निरये घोरे, उद्धपादं अवंसिरं ॥

८८५ः‘अहं पुरे मच्छरिनी अहोसि, परिभासिका समणब्राह्मणानं ।
वितथेन च सामिकं वञ्चयित्वा, पच्चामहं निरये घोररूपे’ति ॥

रेवतीविमानं दुतियं ।

३. छत्तमाणवकविमानवथु

८८६ः‘ये वदतं पवरो मनुजेसु, सक्यमुनी भगवा कतकिच्चो ।
पारगतो बलवीरियसमङ्गी [बलवीरसमङ्गी (क०)], तं सुगातं सरणत्थमुपेहि ॥

८८७ः‘रागविरागमनेजमसोकं, धम्ममसङ्ख्यतमप्पटिकूलं ।
मधुरमिमं पगुणं सुविभत्तं, धम्ममिमं सरणत्थमुपेहि ॥

८८८ः‘यत्थ च दिन्न महण्डलमाहु, चतूसु सुचीसु पुरिसयुगेसु ।
अट्टु च पुगलधम्मदसा ते, सङ्ख्यमिमं सरणत्थमुपेहि ॥

८८९.“न तथा तपति नभे सूरियो, चन्दो च न भासति न फुस्सो ।
यथा अतुलमिदं महप्पभासं, को नु त्वं तिदिवा महिं उपागा ॥

८९०.“छिन्दति रंसी पभङ्करस्स, साधिकवीसतियोजनानि आभा ।
रत्तिमपि यथा दिवं करोति, परिसुद्धं विमलं सुभं विमानं ॥

८९१.“बहुपदुमविचित्रपुण्डरीकं, वोकिणं कुसुमेहि नेकचित्तं ।
अरजविरजहेमजालछन्नं, आकासे तपति यथापि सूरियो ॥

८९२.“रत्तम्बरपीतवससाहि, अगरुपियङ्गुचन्दनुस्सदाहि ।
कञ्चनतनुसन्निभत्तचाहि, परिपूरं गगनंव तारकाहि ॥

८९३.“नरनारियो [नरनारी (क०), नारियो (?)] बहुकेत्थनेकवण्णा, कुसुमविभूसिताभरणेत्थ सुमना ।
अनिलपमुज्जिता पवन्ति [पवायन्ति (क०)] सुरभिं, तपनियवितता सुवण्णछन्ना [सुवण्णच्छादना (सी०)] ॥

८९४.“किस्स संयमस्स [समदमस्स (सी०)] अयं विपाको, केनासि कम्मफलेनिधूपपन्नो ।
यथा च ते अधिगतमिदं विमानं, तदनुपदं अवचासि इङ्गु पुद्दो”ति ॥

८९५.“सयमिध [यमिध (सी० स्या० पी०)] पथे समेच्च माणवेन, सत्थानुसासि अनुकम्पमानो ।
तव रतनवरस्स धम्मं सुत्वा, करिस्सामीति च ब्रवित्थ छत्तो ॥

८९६.“जिनवरपवरं [जिनपवरं (स्या० क०)] उपेहि [उपेमि (बहूसु)] सरणं, धम्मञ्चापि तथेव भिक्खुसङ्घं ।
नोति पठमं अवोचहं [अवोचाहं (सी० स्या० क०)] भन्ते, पच्छा ते वचनं तथेवकासिं ॥

८९७.“मा च पाणवधं विविधं चरस्सु असुचिं,
न हि पाणेसु असञ्जतं अवण्णयिंसु सप्पञ्जा ।
नोति पठमं अवोचहं भन्ते,
पच्छा ते वचनं तथेवकासिं ॥

८९८.“मा च परजनस्स रक्खितम्पि, आदातब्बममञ्जिथो [ममञ्जित्थ (सी० पी०)] अदिन्नं ।
नोति पठमं अवोचहं भन्ते, पच्छा वचनं तथेवकासिं ॥

८९९.“मा च परजनस्स रक्खितायो, परभरिया अगमा अनरियमेतं ।
नोति पठमं अवोचहं भन्ते, पच्छा ते वचनं तथेवकासिं ॥

१००.“मा च वितथं अञ्जथा अभाणि,
न हि मुसावादं अवण्णयिंसु सप्पञ्जा ।
नोति पठमं अवोचहं भन्ते, पच्छा ते वचनं तथेवकासिं ॥

१०१.“येन च पुरिसस्स अपेति सञ्जा, तं मज्जं परिवज्जयस्सु सञ्जं ।
नोति पठमं अवोचहं भन्ते, पच्छा ते वचनं तथेवकासिं ॥

१०२.“स्वाहं इधं पञ्च सिक्खा करित्वा, पटिपञ्जित्वा तथागतस्स धम्मे ।
द्वेष्ठमगमासिं चोरमञ्जे, ते मं तत्थं वर्धिसु भोगहेतु ॥

१०३.“एत्तकमिदं अनुस्सरामि कुसलं, ततो परं न मे विज्जति अञ्जं ।
तेन सुचरितेन कम्मनाहं [कम्मनाहं (सी०)], उपन्नो [उपन्नो (बहूसु)] तिदिवेसु कामकामी ॥

१०४.“पस्स खणमुहुत्तसञ्जमस्स, अनुधम्मप्पटिपत्तिया विपाकं ।
जलमिव यससा समेक्खमाना, बहुका मं पिहयन्ति हीनकम्मा ॥

१०५.“पस्स कतिपयाय देसनाय, सुगतिज्ञम्हि गतो सुखञ्च पत्तो ।
ये च ते सततं सुणन्ति धम्मं, मञ्जे ते अमतं फुसन्ति खेमं ॥

१०६.“अप्पम्पि कतं महाविपाकं, विपुलं होति [विपुलफलं (क०)] तथागतस्स धम्मे ।
पस्स कतपुञ्जताय छत्तो, ओभासेति पथविं यथापि सूरियो ॥

१०७.“किमिदं कुसलं किमाचरेम, इच्छेके हि समेच्च मन्तयन्ति ।
ते मयं पुनरेव [पुनरपि (?)] लङ्घ मानुसत्तं, पटिपन्ना विहरेमु सीलवन्तो ॥

१०८.“बहुकारो अनुकम्पको च सत्था, इति मे सति अगमा दिवा दिवस्स ।
स्वाहं उपगतोम्हि सच्चनामं, अनुकम्पस्सु पुनपि सुणेमु [सुणोम (सी०), सुणोमि (स्या०)] धम्मं ॥

१०९.“ये चिथ [येथ (सी० स्या० पी०), ये इध (क०)] पजहन्ति कामरागं, भवरागानुसयञ्च पहाय मोहं ।
न च ते पुनमुपेन्ति गब्बसेयं, परिनिब्बानगता हि सीतिभूता”ति ॥

छत्तमाणवकविमानं ततियं ।

४. कक्कटकरसदायकविमानवत्थु

११०.“उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कृटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता [रुचिरत्थता (स्या० क०) ६४६ गाथाय
“रुचकुपकिण्णं”ति पदस्स संवण्णना पस्सितब्बा] सुभा ॥

१११.“तत्थच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं [वग्गु (सी० क०), वग्गू (स्या०)] ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

११२.“केन तेतादिसो वण्णो, केन ते इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

११३.“पुच्छामि तं देव महानुभाव, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

११४.सो देवपुत्तो अत्तमनो, मोगगल्लानेन पुच्छितो ।
पञ्चं पुट्ठो वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

११५.“सतिसमुप्पादकरो, द्वारे कक्कटको ठितो ।
निहितो जातरूपस्स, सोभति दसपादको ॥

११६.“तेन मेतादिसो वण्णो, तेन मे इध मिज्जति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

११७.“अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव, मनुस्सभूतो यमकासि पुञ्जं ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावो, वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

कक्कटकरसदायकविमानं चतुर्थं ।

(अनन्तरं पञ्चविमानं यथा कक्कटकरसदायकविमानं तथा वित्थारेतब्बं)

५. द्वारपालविमानवत्थु

११८.“उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कृटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

११९.“तत्थच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वगुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

१२०.“केन तेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

१२२.सो देवपुत्तो अत्तमनो, मोगगल्लानेन पुच्छितो ।
पञ्चं पुट्ठो वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१२३.“दिब्बं ममं वस्ससहस्रमायु, वाचाभिगीतं मनसा पवत्तितं ।
एत्तावता ठस्सति पुञ्जकम्मो, दिब्बेहि कामेहि समज्जभूतो ॥

१२४.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥

द्वारपालविमानं पञ्चमं ।

६. पठमकरणीयविमानवत्थु

९२६.“उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

९२७.“तत्थच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

९२८.“केन तेतादिसो वण्णो...पे० ...
वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

९३०.सो देवपुत्तो अत्तमनो...पे० ...यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

९३१.“करणीयानि पुञ्जानि, पण्डितेन विजानता ।
सम्मगतेसु बुद्धेसु, यत्थ दिन्नं महफ्लं ॥

९३२.“अत्थाय वत मे बुद्धो, अरञ्जा गाममागतो ।
तत्थ चित्तं पसादेत्वा, तावतिंसूपगो अहं [अहुं (सी०)] ॥

९३३.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती”ति ॥
पठमकरणीयविमानं छट्टुं ।

७. दुतियकरणीयविमानवत्थु

९३५.“उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

९३६.“तत्थच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

९३७.“केन तेतादिसो वण्णो...पे० ... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती”ति ॥

९३९.सो देवपुत्तो अत्तमनो...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
९४०.“करणीयानि पुञ्जानि, पण्डितेन विजानता ।
सम्मगतेसु भिक्खूसु, यत्थ दिन्नं महफ्लं ॥

९४१.“अत्थाय वत मे भिक्खु, अरञ्जा गाममागतो ।
तत्थ चित्तं पसादेत्वा, तावतिंसूपगो अहं ॥

१४२ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...
वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥

दुतियकरणीयविमानं सत्तमं ।

८. पठमसूचिविमानवत्थु

१४३ः‘उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

१४५ः‘तत्थच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वगुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

१४६ः‘केन तेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

१४८सो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१४९ः‘यं ददाति न तं होति,
यज्चेव दज्जा तज्चेव सेय्यो ।
सूचि दिन्ना सूचिमेव सेय्यो ॥

१५०ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥
पठमसूचिविमानं अट्टमं ।

९. दुतियसूचिविमानवत्थु

१५२ः‘उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

१५३ः‘तत्थच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वगुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

१५४ः‘केन तेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ति ॥

१५६सो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१५७ः‘अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, पुरिमजातिया मनुस्सलोके ॥

१५८ः‘अद्वसं विरजं भिक्खुं, विष्पसन्नमनाविलं ।
तस्स अदासहं सूचि, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥

१५९ः‘तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ति ॥
दुतियसूचिविमानं नवमं ।

१०. पठमनागविमानवत्थु

९६१.“सुसुक्कखन्धं अभिरुह नागं, अकाचिनं दन्तिं बलिं महाजवं ।
अभिरुह गजवरं [गजं वरं (स्या०)] सुकप्पितं, इधागमा वेहायसं अन्तलिक्खे ॥

९६२.“नागस्स दन्तेसु दुवेसु निम्मिता, अच्छोदका पदुमिनियो सुफुल्ला ।
पदुमेसु च तुरियगणा पवज्जरे, इमा च नच्चन्ति मनोहरायो ॥

९६३.“देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतीं ति ॥

९६४सो देवपुत्तो अत्तमनो, मोगगल्लानेन पुच्छितो ।
पञ्चं पुट्ठो वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

९६५.“अद्वेव मुत्तपुष्कानि, कस्सपस्स महैसिनो [भगवतो (स्या० क०)] ।
थूपस्मिं अभिरोपेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥

९६६.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतीं ति ॥
पठमनागविमानं दसमं ।

११. दुतियनागविमानवत्थु

९६८.“महन्तं नागं अभिरुह, सब्बसेतं गजुत्तमं ।
वना वनं अनुपरियासि, नारीगणपुरक्खतो ।
ओभासेन्तो दिसा सब्बा, ओसधी विय तारका ॥

९६९.“केन तेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतीं ति ॥
९७१.सो देवपुत्तो अत्तमनो, वङ्गीसेनेव पुच्छितो ।
पञ्चं पुट्ठो वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

९७२.“अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, उपासको चक्रबुमतो अहोसिं ।
पाणातिपाता विरतो अहोसि, लोके अदिन्नं परिवज्जयिस्सं ॥

९७३.“अमज्जपो नो च मुसा अभाणि [अभासि (सी० क०)], सकेन दारेन च तुट्ठो अहोसि ।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो, सक्कच्च दानं विपुलं अदासि ॥

९७४.“तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतीं ति ॥
दुतियनागविमानं एकादसमं ।

१२. ततियनागविमानवत्थु

१७६:‘को नु दिब्बेन यानेन, सब्बसेतेन हत्थिना ।
तुरियताळितनिग्धोसो, अन्तलिक्खे महीयति ॥

१७७:‘देवता नुसि गन्धब्बो, अदु [आदु (सी० स्या०)] सक्को पुरिन्ददो ।
अजानन्ता तं पुच्छाम, कथं जानेमु तं मय’न्ति ॥

१७८:‘नम्हि देवो न गन्धब्बो, नापि [नाम्हि (क०)] सक्को पुरिन्ददो ।
सुधम्मा नाम ये देवा, तेसं अञ्जतरो अह’न्ति ॥

१७९:‘पुच्छाम देवं सुधम्मं [देव सुधम्म (स्या०), देव सुधम्म (क०)], पुथुं कत्वान अञ्जलिं ।
किं कत्वा मानुसे कम्मं, सुधम्मं उपपज्जती’ति ॥

१८०:‘उच्छागारं तिणागारं, वथागारञ्च यो ददे ।
तिणं अञ्जतरं दत्वा, सुधम्मं उपपज्जती’ति ॥

ततियनागविमानं द्वादसमं ।

१३. चूळरथविमानवत्थु

१८१:‘दळहधम्मा निसारस्स, धनुं ओलुब्ब तिडुसि ।
खत्तियो नुसि राजञ्जो, अदु लुद्दो वनेचरो’ति [वनाचरोति (स्या० क०)] ॥

१८२:‘अस्सकाधिपतिस्साहं, भन्ते पुत्तो वनेचरो ।
नामं मे भिक्खु ते बूमि, सुजातो इति मं विदु [विदुं (सी०)] ॥

१८३:‘मिगे गवेसमानोहं, ओगाहन्तो ब्रहावनं ।
मिगं तज्जेव [मिगं गन्त्वेव (स्या०), मिगवधञ्च (क०)] नादकिंव, तञ्च दिस्वा ठितो अह’न्ति ॥

१८४:‘स्वागतं ते महापुञ्ज, अथो ते अदुरागतं ।
एत्तो उदकमादाय, पादे पक्खालयस्सु ते ॥

१८५:‘इदम्पि पानीयं सीतं, आभतं गिरिगब्भरा ।
राजपुत्त ततो पित्वा [पीत्वा (सी० स्या०)], सन्थतस्मिं उपाविसा’ति ॥

१८६:‘कल्याणी वत ते वाचा, सवनीया महामुनि ।
नेला अत्थवती [चत्थवती (सी०)] वगु, मन्त्वा [मन्त्वा (स्या० पी० क०)] अत्थञ्च भाससि [भाससे (सी०)] ॥

१८७.“का ते रति वने विहरतो, इसिनिसभ वदेहि पुट्ठो ।
तव वचनपथं निसामयित्वा, अत्थधम्पदं समाचरेमसे”ति ॥

१८८.“अहिंसा सब्बपाणीनं, कुमारम्हाक रुच्यति ।
थेय्या च अतिचारा च, मज्जपाना च आरति ॥

१८९.“आरति समचरिया च, बाहुसच्चं कतञ्जुता ।
दिट्ठेव धम्मे पासंसा, धम्मा एते पसंसियाति ॥

१९०.“सन्तिके मरणं तुङ्हं, ओरं मासेहि पञ्चहि ।
राजपुत्त विजानाहि, अत्तानं परिमोचया”ति ॥

१९१.“कतमं स्वाहं जनपदं गन्त्वा, किं कम्मं किञ्च पोरिसं ।
काय वा पन विज्जाय, भवेय्यं अजरामरो”ति ॥

१९२.“न विज्जते सो पदेसो, कम्मं विज्जा च पोरिसं ।
यत्थ गन्त्वा भवे मच्छो, राजपुत्ताजरामरो ॥

१९३.“महद्धना महाभोगा, रट्टवन्तोपि खत्तिया ।
पहूतधनधञ्जासे, तेषि नो [तेषि न (बहूसु)] अजरामरा ॥

१९४.“यदि ते सुता अन्धकवेण्डुपुत्ता [अन्धकवेण्डुपुत्ता (सी०), अण्डकवेण्डपुत्ता (स्या० क०)], सूरा वीरा
विककन्तप्पहारिनो ।
तेषि आयुक्खयं पत्ता, विद्धस्ता सस्सतीसमा ॥

१९५.“खत्तिया ब्राह्मणा वेस्सा, सुद्दा चण्डालपुकुसा ।
एते चञ्जे च जातिया, तेषि नो अजरामरा ॥

१९६.“ये मन्तं परिवत्तेन्ति, छळङ्गं ब्रह्मचिन्तितं ।
एते चञ्जे च विज्जाय, तेषि नो अजरामरा ॥

१९७.“इसयो चापि ये सन्ता, सञ्चतत्ता तपस्सिनो ।
सरीरं तेषि कालेन, विजहन्ति तपस्सिनो ॥

१९८.“भावितत्तापि अरहन्तो, कतकिञ्च्चा अनासवा ।
निकिखपन्ति इमं देहं, पुञ्जपापपरिक्खया”ति ॥

१९९.“सुभासिता अत्थवती, गाथायो ते महामुनि ।

निज्ज्ञत्तोऽहि सुभट्टेन, त्वज्ज्व मे सरणं भवा'ति ॥

१०००ःमा मं त्वं सरणं गच्छ, तमेव सरणं वज [भज (क०)] ।
सक्यपुत्तं महावीरं, यमहं सरणं गतो'ति ॥

१००१ःकतरस्मिं सो जनपदे, सत्था तुम्हाक मारिस ।
अहम्पि दहुं गच्छिस्सं, जिनं अप्पटिपुगल'न्ति ॥

१००२ःपुरात्थिमस्मिं जनपदे, ओक्काककुलसम्भवो ।
तत्थासि पुरिसाजज्ज्वो, सो च खो परिनिष्ठुतो'ति ॥

१००३ःसचे हि बुद्धो तिष्ठेय्य, सत्था तुम्हाक मारिस ।
योजनानि सहस्रानि, गच्छेय्य [गच्छे (स्या० पी० क०)] परियुक्तिं ॥

१००४ःयतो च खो [यता खो (पी० क०)] परिनिष्ठुतो, सत्था तुम्हाक मारिस ।
निष्ठुतम्पि [परिनिष्ठुतं (स्या० क०)] महावीरं, गच्छामि सरणं अहं ॥

१००५ःउपेमि सरणं बुद्धं, धम्मज्ञापि अनुत्तरं ।
सङ्घज्ज्व नरदेवस्स, गच्छामि सरणं अहं ॥

१००६ःपाणातिपाता विरमामि खिप्पं, लोके अदिन्नं परिवज्जयामि ।
अमज्जपो नो च मुसा भणामि, सकेन दारेन च होमि तुद्धो'ति ॥

१००७ःसहस्रसंसीव यथा महप्पभो, दिसं यथा भाति नभे अनुककमं ।
तथापकारो [तथप्पकारो (सी० स्या०)] तवायं [तवयं (सी० पी०)] महारथो, समन्ततो योजनसत्तमायतो ॥

१००८ःसुवण्णपद्मेहि समन्तमोत्थटो, उरस्स मुत्ताहि मणीहि चित्तितो ।
लेखा सुवण्णस्स च रूपियस्स च, सोभन्ति वेळुरियमया सुनिम्मिता ॥

१००९ःसीसञ्चिदं वेळुरियस्स निम्मितं, युगञ्चिदं लोहितकाय चित्तितं ।
युत्ता सुवण्णस्स च रूपियस्स च, सोभन्ति अस्सा च इमे मनोजवा ॥

१०१०ःसो तिद्विसि हेमरथे अधिद्वितो, देवानमिन्दोव सहस्रवाहनो ।
पुच्छामि ताहं यसवन्त कोविदं [कोविद (क०)], कथं तया लद्धो अयं उळारो'ति ॥

१०११ःसुजातो नामहं भन्ते, राजपुत्तो पुरे अहुं ।
त्वज्ज्व मं अनुकम्पाय, सञ्जमस्मिं निवेसयि ॥

१०१२ःखीणायुकज्च मं जत्वा, सरीरं पादासि सत्थुनो ।
इमं सुजात पूजेहि, तं ते अत्थाय हेहिति ॥

१०१३ःताहं गन्धेहि मालेहि, पूजयित्वा समुद्युतो ।
पहाय मानुसं देहं, उपपन्नोम्हि नन्दनं ॥

१०१४ःनन्दने च वने [नन्दनोपवने (सी०), नन्दने पवने (स्या० क०)] रम्मे, नानादिजगणायुते ।
रमामि नच्यगीतेहि, अच्छराहि पुरक्खतो'ति ॥

चूळरथविमानं तेरसमं ।

१४. महारथविमानवत्य

१०१५ःसहस्रयुतं हयवाहनं सुभं, आरुहिमं सन्दनं नेकचित्तं ।
उद्यानभूमिं अभितो अनुकक्मं, पुरिन्ददो भूतपतीव वासवो ॥

१०१६ःसोवण्णमया ते रथकुब्बरा उभो, फलेहि [थलेहि (सी०)] अंसेहि अतीव सङ्गता ।
सुजातगुम्बा नरवीरनिष्टुता, विरोचती पन्नरसेव चन्दो ॥

१०१७ःसुवण्णजालावततो रथो अयं, बहूहि नानारतनेहि चित्तितो ।
सुनन्दिघोसो च सुभस्सरो च, विरोचती चामरहत्थबाहुभि ॥

१०१८ःइमा च नाभ्यो मनसाभिनिम्मिता, रथस्स पादन्तरमज्ञाभूसिता ।
इमा च नाभ्यो सतराजिचित्तिता, सतेरता विज्ञुरिवप्पभासरे ॥

१०१९ःअनेकचित्तावततो रथो अयं, पुथू च नेमी च सहस्ररंसिको ।
तेसं सरो सुय्यति [सूयति (सी०)] वगगुरूपो, पञ्चङ्गिंकं तुरियमिवप्पवादितं ॥

१०२०ःसिरस्मिं चित्तं मणिचन्दकप्पितं, सदा विसुद्धं रुचिरं पभस्सरं ।
सुवण्णराजीहि अतीव सङ्गतं, वेळुरियराजीव अतीव सोभति ॥

१०२१ःइमे च वाळी मणिचन्दकप्पिता, आरोहकम्बू सुजवा ब्रहूपमा ॥
ब्रहा महन्ता बलिनो महाजवा, मनो तवञ्जाय तथेव सिंसरे [सब्बरे (क०), सप्परे (?)] ॥

१०२२ःइमे च सब्बे सहिता चतुक्कमा, मनो तवञ्जाय तथेव सिंसरे ।
समं वहन्ता मुदुका अनुद्धता, आमोदमाना तुरगान [तुरङ्गान (क०)] मुत्तमा ॥

१०२३ःधुनन्ति वगगन्ति पतन्ति [पवत्तन्ति (पी० क०)] चम्बरे, अब्धुद्धनन्ता सुकते पिलन्धने ।

तेसं सरो सुव्यति वग्गुरूपो, पञ्चङ्गिकं तुरियमिवप्पवादितं ॥

१०२४ः रथस्स घोसो अपिळन्धनान च, खुरस्स नादो [नादी (स्या०), नादि (पी० क०)] अभिहिंसनाय च ।
घोसो सुवग्गू समितस्स सुव्यति, गन्धब्बतूरियानि विचित्रसंवने ॥

१०२५ः रथे ठिता ता मिगमन्दलोचना, आळारपम्हा हसिता पियंवदा ।
वेलुरियजालावतता तनुच्छवा, सदेव गन्धब्बसूरगग्पूजिता ॥

१०२६ः ता रत्तरत्तम्बरपीतवाससा, विसालनेत्ता अभिरत्तलोचना ।
कुले सुजाता सुतनू सुचिम्हिता, रथे ठिता पञ्जलिका उपट्टिता ॥

१०२७ः ता कम्बुकेयूरधरा सुवाससा, सुमाञ्जिमा ऊरुथनूपपन्ना ।
वद्वङ्गुलियो सुमुखा सुदस्सना, रथे ठिता पञ्जलिका उपट्टिता ॥

१०२८ः अञ्जा सुवेणी सुसु मिस्सकेसियो, समं विभत्ताहि पभस्सराहि च ।
अनुब्बता ता तव मानसे रता, रथे ठिता पञ्जलिका उपट्टिता ॥

१०२९ः आवेळिनियो पदुमुप्पलच्छदा, अलङ्कृता चन्दनसारवासिता [वोसिता (स्या०), भूसिता (क०)] ।
अनुब्बता ता तव मानसे रता, रथे ठिता पञ्जलिका उपट्टिता ॥

१०३०ः ता मालिनियो पदुमुप्पलच्छदा, अलङ्कृता चन्दनसारवासिता ।
अनुब्बता ता तव मानसे रता, रथे ठिता पञ्जलिका उपट्टिता ॥

१०३१ः कण्ठेसु ते यानि पिळन्धनानि, हत्थेसु पादेसु तथेव सीसे ।
ओभासयन्ती दस सब्बसो दिसा, अब्मुद्यं सारदिकोव भाणुमा ॥

१०३२ः वातस्स वेगेन च सम्पकम्पिता, भुजेसु माला अपिळन्धनानि च ।
मुञ्चन्ति घोसं रूचिरं सुचिं सुभं, सब्बेहि विज्जूहि सुतब्बरूपं ॥

१०३३ः उथ्यानभूम्या च दुवद्धतो ठिता, रथा च नागा तूरियानि च सरो ।
तमेव देविन्द पमोदयन्ति, वीणा यथा पोक्खरपत्तबाहुभिः ॥

१०३४ः इमासु वीणासु बहूसु वग्गूसु, मनुञ्जरूपासु हदयेरितं पीतिं [हदयेरितं पति (सी०), हदयेरितम्पि तं (स्या०)] ।
पवज्जमानासु अतीव अच्छरा, भमन्ति कञ्जा पदुमेसु सिकिखता ॥

१०३५ः यदा च गीतानि च वादितानि च, नच्यानि चिमानि [चेमानि (सी०)] समेन्ति एकतो ।
अथेत्थ नच्यन्ति अथेत्थ अच्छरा, ओभासयन्ती उभतो वरित्यियो ॥

१०३६ः सो मोदसि तुरियगणप्पबोधनो, महीयमानो वजिरावुधोरिव ।
इमासु वीणासु बहूसु वगूसु, मनुञ्जरूपासु हृदयेरितं पीतिं ॥

१०३७किं त्वं पुरे कम्ममकासि अत्तना, मनुस्सभूतो पुरिमाय जातिया ।
उपोसथं कं वा [उपोसथं किं व (स्या०)] तुवं उपावसि, कं [किं (स्या०)] धम्मचरियं वतमाभिरोचयि ॥

१०३८ः नयीदमप्पस्स कतस्स [नयिदं अप्पस्स कतस्स (सी० स्या०), सासेदं अप्पकतस्स (क०)] कम्मुनो, पुब्बे
सुचिण्णस्स उपोसथस्स वा ।
इद्वानुभावो विपुलो अयं तव, यं देवसङ्गं अभिरोचसे भुसं ॥

१०३९ः दानस्स ते इदं फलं, अथो सीलस्स वा पन ।
अथो अञ्जलिकम्मस्स, तं मे अक्खाहि पुच्छितो”ति ॥

१०४०ः देवपुत्तो अत्तमनो, मोगल्लानेन पुच्छितो ।
पञ्चं पुट्ठो वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलन्ति ॥

१०४१ः जितन्द्रियं बुद्धमनोमनिक्कमं, नरुत्तमं कस्सपमग्गपुगलं ।
अवापुरत्तं अमतस्स द्वारं, देवातिदेवं सतपुञ्जलक्खणं ॥

१०४२तमहसं कुञ्जरमोघतिणं, सुवण्णसिङ्गीनदबिम्बसादिसं ।
दिस्वान तं खिप्पमहं सुचीमनो, तमेव दिस्वान सुभासितद्वजं ॥

१०४३तमन्नपानं अथवापि चीवरं, सुचिं पणीतं रससा उपेतं ।
पुष्फाभिक्किणम्हि सके निवेसने, पतिट्ठपेसि स असङ्गमानसो ॥

१०४४तमन्नपानेन च चीवरेन च, खज्जेन भोज्जेन च सायनेन च ।
सन्तप्पयित्वा द्विपदानमुत्तमं, सो सगासो देवपुरे रमामहं ॥

१०४५त्तेषुप्तायेन इमं निरगळं, यञ्जं यजित्वा तिविधं विसुद्धं ।
पहायहं मानुसकं समुस्सयं, इन्दूपमो [इन्दस्समो (स्या० क०)] देवपुरे रमामहं ॥

१०४६आयुञ्च वण्णञ्च सुखं बलञ्च, पणीतरूपं अभिकद्विता मुनि ।
अन्नञ्च पानञ्च बहुं सुसङ्गतं, पतिट्ठपेतब्बमसङ्गमानसे ॥

१०४७[कथा० ७९९]“नयिमस्मिं लोके परस्मिं [नयिमस्मिं वा लोके परस्मिं (कथावत्थु ७९९), नयिमस्मि लोके व
परस्मि (?)] वा पन, बुद्धेन सेट्ठो व समो व विज्जति ।
आहुनेय्यानं [यमाहुनेय्यानं (क०)] परमाहुतिं गतो, पुञ्जत्थिकानं विपुलफ्लेसिन”न्ति ॥

महारथविमानं चुद्दसमं ।

महारथवग्गो पञ्चमो निष्ठितो ।

तस्युद्धानं —

मण्डूको रेवती छत्तो, कक्कटो द्वारपालको ।
द्वे करणीया द्वे सूचि, तयो नागा च द्वे रथा ।
पुरिसानं पठमो वग्गो पवुच्चतीति ॥

भाणवारं ततियं निष्ठितं ।

६. पायासिवग्गो

१. पठमअगारियविमानवत्थु

१०४५यथा वनं चित्तलतं पभासति [पकासति (क०)], उद्यानसेद्दुं तिदसानमुत्तमं ।
तथूपमं तुख्मिदं विमानं, ओभासयं तिष्ठुति अन्तलिक्खे ॥

१०४६देविद्धिपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१०५३स्मो देवपुत्तो अत्तमनो, मोगल्लानेन पुच्छितो ।
पञ्चं पुद्गो वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१०५४अहञ्च भरिया च मनुस्सलोके, ओपानभूता घरमावसिम्ह ।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्ता, सक्कच्च दानं विपुलं अदम्ह ॥

१०५५तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥
पठमअगारियविमानं पठमं ।

२. दुतियअगारियविमानवत्थु

१०५६यथा वनं चित्तलतं पभासति, उद्यानसेद्दुं तिदसानमुत्तमं ।
तथूपमं तुख्मिदं विमानं, ओभासयं तिष्ठुति अन्तलिक्खे ॥

१०५७देविद्धिपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१०५६ऽस्त्रो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं॥

१०५७अहञ्च भरिया च मनुस्सलोके, ओपानभूता घरमावस्मह ।

अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्ता, सक्कच्च दानं विपुलं अदम्ह ॥

१०५८तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥

दुतियअगारियविमानं दुतियं ।

३. फलदायकविमानवत्थु

१०६०ऽउच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो सोळस योजनानि ।

कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

१०६१ःतथच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं ।

अटुटुका सिकिखता साधुरूपा, दिब्बा च कञ्जा तिदसचरा उळारा ।

नच्चन्ति गायन्ति पमोदयन्ति ॥

१०६२ःदेविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।

केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१०६३ऽस्त्रो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं॥

१०६४फलदायी फलं विपुलं लभति, ददमुजुगतेसु पसन्नमानसो ।

सो हि पमोदति [मोदति (सी० स्या० पी०)] सगगतो तिदिवे [तथ (क०)], अनुभोति च पुञ्जफलं विपुलं ॥

१०६५ऽत्तवेवाहं [तथेवाहं (सी० स्या० पी०)] महामुनि, अदासिं चतुरो फले ॥

१०६६ऽतस्मा हि फलं अलमेव दातुं, निच्यं मनुस्सेन सुखत्थिकेन ।

दिब्बानि वा पत्थयता सुखानि, मनुस्ससोभगगतमिच्छता वा ॥

१०६७तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...

वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥

फलदायकविमानं ततियं ।

४. पठमउपस्सयदायकविमानवत्थु

१०६९ऽचन्दो यथा विगतवलाहके नभे, ओभासयं गच्छति अन्तलिकखे ।

तथूपमं तुखमिदं विमानं, ओभासयं तिडुति अन्तलिकखे ॥

१०७०ऽदेविद्विपत्तोसि महानुभावा, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।

केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥

१०७४ऽसो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१०७५अहञ्च भरिया च मनुस्सलोके, उपस्सयं अरहतो अदम्ह ।

अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्ता, सक्कच्च दानं विपुलं अदम्ह ॥

१०७६तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥
पठमउपस्सयदायकविमानं चतुर्थं ।

५. दुतियउपस्सयदायकविमानवत्थु

१०७७सूरियो यथा विगतवलाहके नभे...पे०... ॥

(यथा पुरिमविमानं तथा वित्थारेतञ्च) ॥

१०७८तेन मेतादिसो वण्णो...पे०...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥
दुतियउपस्सयदायकविमानं पञ्चमं ।

६. भिक्खादायकविमानवत्थु

१०८१उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।

कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

१०८२देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।

केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥

१०८३ऽसो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१०८४अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, दिस्वान भिक्खुं तसितं किलन्तं ।

एकाहं भिक्खं पटिपादयिस्सं, समङ्गि भर्तेन तदा अकासि ॥

१०८५तेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासतींति ॥

भिक्खादायकविमानं छटुं ।

७. यवपालकविमानवत्थु

१०८६उच्चमिदं मणिथूणं विमानं...पे०... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतींति ॥

१०८७ऽसो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१०८८अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, अहोसि यवपालको ।

अदसं विरजं भिक्खुं, विष्पसन्नमनाविलं ॥

१०९१: तस्स अदासहं भागं, पसन्नो सेहि पाणिभि ।

कुम्मासपिण्डं दत्त्वान्, मोदामि नन्दने वने॥

१०९२: तेन मेतादिसो वण्णो... पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती' ति ॥
यवपालकविमानं सत्तमं ।

८. पठमकुण्डलीविमानवत्थु

१०९४: अलङ्कृतो मल्यधरो सुवत्थो, सुकुण्डली कप्पितकेसमस्सु ।

आमुत्तहत्थाभरणो यसस्सी, दिब्बे विमानम्हि यथापि चन्दिमा ॥

१०९५: दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं, अट्टुका सिकिखता साधुरूपा ।
दिब्बा च कञ्जा तिदसचरा उळारा, नच्चन्ति गायन्ति पमोदयन्ति ॥

१०९६: देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती' ति ॥

१०९७: देवपुत्तो अत्तमनो... पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१०९८: अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, दिस्वान समणे सीलवन्ते ।

सम्पन्नविज्ञाचरणे यसस्सी, बहुस्सुते तण्हकख्यूपपन्ने ।

अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो, सक्कच्च दानं विपुलं अदासिं ॥

१०९९: तेन मेतादिसो वण्णो... पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती' ति ॥
पठमकुण्डलीविमानं अट्टुमं ।

९. दुतियकुण्डलीविमानवत्थु

११०१: अलङ्कृतो मल्यधरो सुवत्थो, सुकुण्डली कप्पितकेसमस्सु ।

आमुत्तहत्थाभरणो यसस्सी, दिब्बे विमानम्हि यथापि चन्दिमा ॥

११०२: दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं, अट्टुका सिकिखता साधुरूपा ।
दिब्बा च कञ्जा तिदसचरा उळारा, नच्चन्ति गायन्ति पमोदयन्ति ॥

११०३: देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।

केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती' ति ॥

११०४: देवपुत्तो अत्तमनो... पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

११०५: अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, दिस्वान समणे साधुरूपे [सीलवन्ते (क०)] ।

सम्पन्नविज्ञाचरणे यसस्सी, बहुस्सुते सीलवन्ते पसन्ने [सीलवतूपपन्ने (क० सी० क०)] ।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो, सक्कच्च दानं विपुलं अदासिं ॥

११०६ः तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥
दुतियकुण्डलीविमानं नवमं ।

१०. (उत्तर) पायासिविमानवत्थु

११०८ः या देवराजस्स सभा सुधम्मा, यत्थच्छति देवसङ्घो समग्गो ।
तथूपमं तुरुहमिदं विमानं, ओभासयं तिटुति अन्तलिक्खे ॥

११०९ः देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१११०ः देवपुत्तो अत्तमनो...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
११११ः अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, रज्जो पायासिस्स अहोसिं माणवो ।
लद्धा धनं संविभागं अकासिं, पिया च मे सीलवन्तो अहेसुं ।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो, सक्कच्च दानं विपुलं अदासिं ॥

१११२ः तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ...वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥
(उत्तर) पायासिविमानं [उत्तरविमानं (सी० स्या० अट्ठ०)] दसमं ।

पायासिवग्गो छट्टो निटुतो ।

तस्सुद्धानं —

द्वे अगारिनो फलदायी, द्वे उपस्सयदायी भिक्खाय दायी ।
यवपालको चेव द्वे, कुण्डलिनो पायासीति [पाठभेदो नत्थि] ।

पुरिसानं दुतियो वग्गो पवुच्चतीति ॥

७. सुनिक्रिखत्तवग्गो

१. चित्तलताविमानवत्थु

१११४ः यथा वनं चित्तलतं पभासति, उत्थानसेहुं तिदसानमुत्तमं ।
तथूपमं तुरुहमिदं विमानं, ओभासयं तिटुति अन्तलिक्खे ॥

१११५ः देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।

केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१११६ः देवपुत्तो अत्तमनो...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

११७ः अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, दलिद्वो अताणो कपणो कम्मकरो अहोसिं ।

जिणे च मातापितरो अभारिं [अभरिं (सी० स्या०)], पिया च मे सीलवन्तो अहेसुं ।

अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो, सक्कच्च दानं विपुलं अदासि ॥

११८ः तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥
चित्तलताविमानं पठमं ।

२. नन्दनविमानवत्थु

१२०ः यथा वनं नन्दनं [नन्दनं चित्तलतं (सी० स्या० क०), नन्दवनं (क०)] पभासति, उद्यानसेद्वं तिदसानमुत्तमं ।
तथूपमं तु यहमिदं विमानं, ओभासयं तिद्विति अन्तलिक्खे ॥

१२१ः देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१२२ः देवपुत्तो अत्तमनो...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१२३ः अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, दलिद्वो अताणो कपणो कम्मकरो अहोसिं ।
जिणे च मातापितरो अभारिं, पिया च मे सीलवन्तो अहेसुं ।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो, सक्कच्च दानं विपुलं अदासि ॥

१२४ः तेन मेतादिसो वण्णो...पे० ... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥
नन्दनविमानं दुतियं ।

३. मणिथूणविमानवत्थु

१२६ः उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

१२७ः तत्थच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

१२८ः केन तेतादिसो वण्णो...पे० ... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती'ति ॥

१२९ः देवपुत्तो अत्तमनो...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१३१ः अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, विवने पथे सङ्कमनं [चङ्कमनं (सी०), चङ्कमं (स्या०), समकं (क० सी०)]
अकासि ।

आरामरुक्खानि च रोपयिस्सं, पिया च मे सीलवन्तो अहेसुं।
अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो, सक्कच्च दानं विपुलं अदासिं॥

११३२ःतेन मेतादिसो वण्णो...पे०... वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती'ति ॥
मणिथूणविमानं ततियं।

४. सुवण्णविमानवत्थु

११३४ःसोवण्णमये पब्बतस्मिं, विमानं सब्बतोपभं ।

हेमजालपटिच्छन्नं [हेमजालकपच्छन्नं (सी०)], किङ्किणि [किङ्किणिक (स्या० क०), किङ्किणिक (पी०)]
जालकप्पितं ॥

११३५ःअदुंसा सुकता थम्भा, सब्बे वेळुरियामया ।
एकमेकाय अंसिया, रतना सत्त निम्मिता ॥

११३६ःवेळुरियसुवण्णस्स, फलिका रूपियस्स च ।
मसारगल्लमुत्ताहि, लोहितङ्गमणीहि च ॥

११३७ःचित्रा मनोरमा भूमि, न तथुद्वंसती रजो ।
गोपाणसीगणा पीता, कूटं धारेन्ति निम्मिता ॥

११३८ःसोपाणानि च चत्तारि, निम्मिता चतुरो दिसा ।
नानारतनगब्बेहि, आदिच्चोव विरोचति ॥

११३९ःवेदिया चतस्सो तत्थ, विभत्ता भागसो मिता ।
दद्वल्लमाना आभन्ति, समन्ता चतुरो दिसा ॥

११४०ःतस्मिं विमाने पवरे, देवपुत्रो महण्पभो ।
अतिरोचसि वण्णेन, उदयन्तोव भाणुमा ॥

११४१ःदानस्स ते इदं फलं, अथो सीलस्स वा पन ।
अथो अञ्जलिकम्मस्स, तं मे अक्खाहि पुच्छितो” ॥

११४२ःदेवपुत्रो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

११४३ःअहं अन्धकविन्दस्मिं, बुद्धस्सादिच्चबन्धुनो ।
विहारं सत्थु कारेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥

११४४तथ्य गन्धञ्च मालञ्च, पच्चयञ्च [पच्चगगञ्च (सी०), पच्चगधञ्च (?)] विलेपनं ।

विहारं सत्यु अदासिं, विष्पसन्नेन चेतसा ।
तेन मर्हं इदं लद्धं, वसं वत्तेमि नन्दने ॥

११४५ः नन्दने च वने [नन्दने पवने (सी० स्या०)] रम्मे, नानादिजगणायुते ।
रमामि नच्यगीतेहि, अच्छराहि पुरक्खतोऽति ॥

सुवण्णविमानं चतुर्थं ।

५. अम्बविमानवत्थु

११४६ः उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचक्त्यता सुभा ॥

११४७ः तथ्यच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्रुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्यन्ति सुवण्णछन्ना ॥

११४८ः केन तेतादिसो वण्णो... पे० ... वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतीऽति ॥

११५४ः देवपुत्तो अत्तमनो... पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

११५१ः गिर्हानं पच्छिमे मासे, पतपन्ते [पतापन्ते (स्या०), पतापेन्ते (क०)] दिवङ्करे ।
परेसं भतको पोसो, अम्बाराममसिज्यति ॥

११५२ः अथ तेनागमा भिक्खु, सारिपुत्तोति विस्सुतो ।
किलन्तरूपो कायेन, अकिलन्तोव चेतसा ॥

११५३ः तज्ज्व दिस्वान आयन्तं, अवोचं अम्बसिज्यको ।
साधु तं [साधुकं (क०)] भन्ते न्हापेय्यं, यं ममस्स सुखावहं ॥

११५४ः तस्स मे अनुकम्पाय, निक्खिपि पत्तचीवरं ।
निसीदि रुक्खमूलस्मिं, छायाय एकचीवरो ॥

११५५ः तज्ज्व अच्छेन वारिना, पसन्नमानसो नरो ।
न्हापयी रुक्खमूलस्मिं, छायाय एकचीवरं ॥

११५६ः अम्बो च सित्तो समणो च न्हापितो, मया च पुञ्जं पसुतं अनप्पकं ।
इति सो पीतिया कायं, सब्बं फरति अत्तनो ॥

११५७ः तदेव एत्तकं कम्मं, अकासिं ताय जातिया ।
पहाय मानुसं देहं, उपपन्नोऽहि नन्दनं ॥

११५८ःनन्दने च वने रम्मे, नानादिजगणायुते ।
रमामि नच्यगीतेहि, अच्छराहि पुरक्खतोऽति ॥

अम्बविमानं पञ्चमं ।

६. गोपालविमानवत्थु

११५९ःदिस्वान देवं पटिपुच्छि भिक्खु, उच्चे विमानम्हि चिरद्वितिके ।
आमुतहत्थाभरणं यसस्सिं [आमुतहत्थाभरणो यसस्सी (स्या० पी० क०)], दिब्बे विमानम्हि यथापि चन्दिमा ॥

११६०ःअलङ्कृतो मल्यधरो [मालभारी (सी०), मालधरी (क०)] सुवत्थो, सुकुण्डली कप्पितकेसमस्सु ।
आमुतहत्थाभरणो यसस्सी, दिब्बे विमानम्हि यथापि चन्दिमा ॥

११६१ःदिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं, अद्घट्का सिक्खिता साधुरूपा ।
दिब्बा च कञ्जा तिदसचरा उळारा, नच्यन्ति गायन्ति पमोदयन्ति ॥

११६२ःदेविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्चं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतीऽति ॥

११६३ःदेवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥
११६४ःअहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो, सङ्गम्म रक्खिस्सं परेसं धेनुयो ।
ततो च आगा समणो ममन्तिके गावो च मासे अगमंसु खादितुं ॥

११६५ःद्वयज्ज किच्चं उभयज्ज कारियं, इच्येवहं [इच्येवं (क०)] भन्ते तदा विचिन्तयि ।
ततो च सञ्जं पटिलद्वयोनिसो, ददामि भन्तेति खिपिं अनन्तकं ॥

११६६ःसो मासखेत्तं तुरितो अवासरिं, पुरा अयं भज्जति यस्सिदं धनं ।
ततो च कण्हो उरगो महाविसो, अडंसि पादे तुरितस्स मे सतो ॥

११६७ःस्वाहं अद्वोम्हि दुक्खेन पीळितो, भिक्खु च तं सामं मुञ्चित्वानन्तकं [मुञ्चित्व नन्तकं (सी०), मुञ्चित्वा अनन्तकं (स्या०)] ।
अहासि कुम्मासं ममानुकम्पया [ममानुकम्पिया (पी० क०), ममानुकम्पाय (स्या०)], ततो चुतो कालकतोम्हि देवता ॥

११६८ःतदेव कम्मं कुसलं कतं मया, सुखज्ज कम्मं अनुभोमि अत्तना ।
तया हि भन्ते अनुकम्पितो भुसं, कतञ्जुताय अभिपादयामि तं ॥

११६९ःसदेवके लोके समारके च, अञ्जो मुनि नत्थि तयानुकम्पको ।

तया हि भन्ते अनुकम्पितो भुसं, कतञ्जुताय अभिवादयामि तं ॥

११७०ःइमस्मिं लोके परस्मिं वा पन, अञ्जो मुनी नत्थि तयानुकम्पको ।
तया हि भन्ते अनुकम्पितो भुसं, कतञ्जुताय अभिवादयामि त'न्ति ॥

गोपालविमानं छटुं ।

७. कण्डकविमानवत्थु

११७१ःपुण्णमासे यथा चन्दो, नक्खज्जपरिवारितो ।
समन्ता अनुपरियाति, तारकाधिपती ससी ॥

११७२ःतथूपमं इदं व्यम्हं, दिब्बं देवपुरम्हि च ।
अतिरोचति वण्णेन, उदयन्तोव रंसिमा ॥

११७३ःवेळूरियसुवण्णस्स, फलिका रूपियस्स च ।
मसारगल्लमुत्ताहि, लोहितङ्गमणीहि च ॥

११७४ःचित्रा मनोरमा भूमि, वेळूरियस्स सन्थता ।
कूटागारा सुभा रम्मा, पासादो ते सुमापितो ॥

११७५ःरम्मा च ते पोक्खरणी, पुथुलोमनिसेविता ।
अच्छेदका विष्पसन्ना, सोवण्णवालुकसन्थता ॥

११७६ःनानापदुमसञ्छन्ना, पुण्डरीकसमोतता [समोत्थता (क०), समोगता (स्या०)] ।
सुरभिं सम्पवायन्ति, मनुञ्जा मालुतेरिता ॥

११७७तस्सा ते उभतो पस्से, वनगुम्बा सुमापिता ।
उपेता पुफ्फरुक्खेहि, फलरुक्खेहि चूभयं ॥

११७८ःसोवण्णपादे पल्लङ्के, मुदुके गोणकत्थते [चोलसन्थते (सी०)] ।
निसिन्नं देवराजंव, उपतिष्ठन्ति अच्छरा ॥

११७९ःसब्बाभरणसञ्छन्ना, नानामालाविभूसिता ।
रमेन्ति तं महिद्धिकं, वसवतीव मोदसि ॥

११८०ःभेरिसङ्ख्मुदिङ्गाहि, वीणाहि पणवेहि च ।
रमसि रतिसम्पन्नो, नच्चगीते सुवादिते ॥

११८१:दिब्बा ते विविधा रूपा, दिब्बा सदा अथो रसा ।
गन्धा च ते अधिष्ठेता, फोटुब्बा च मनोरमा ॥

११८२:तस्मिं विमाने पवरे, देवपुत्र महाप्पभो ।
अतिरोचसि वण्णेन, उदयन्तोव भाणुमा ॥

११८३:दानस्स ते इदं फलं, अथो सीलस्स वा पन ।
अथो अञ्जलिकम्मस्स, तं मे अक्खाहि पुच्छितो” ॥

११८४:सो देवपुत्तो अत्तमनो...पे० ... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

११८५:अहं कपिलवत्थुस्मिं, साकियानं पुरुत्तमे ।
सुद्धोदनस्स पुत्तस्स, कण्डको सहजो अहं ॥

११८६:यदा सो अड्डुरत्तायं, बोधाय मभिनिक्खमि ।
सो मं मुदूहि पाणीहि, जालि [जाल (सी०)] तम्बनखेहि च ॥

११८७:सत्थिं आकोटयित्वान, वह सम्माति चब्रवि ।
अहं लोकं तारयिस्सं, पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥

११८८:तं मे गिरं सुणन्तस्स, हासो मे विपुलो अहु ।
उदगगचित्तो सुमनो, अभिसीसिं [अभिसिंसि (सी०), अभिसीसि (पी०)] तदा अहं ॥

११८९:अभिरूङ्घञ्च मं जत्वा, सक्यपुत्रं महायसं ।
उदगगचित्तो मुदितो, वहिस्सं पुरिसुत्तमं ॥

११९०:परेसं विजितं गन्त्वा, उगातस्मिं दिवाकरे [दिवङ्करे (स्या० क०)] ।
ममं छन्नञ्च ओहाय, अनपेक्खो सो अपकक्मि ॥

११९१:तस्स तम्बनखे पादे, जिक्हाय परिलेहिसं ।
गच्छन्तञ्च महावीरं, रुदमानो उदिकिखसं ॥

११९२:अदस्सनेनहं तस्स, सक्यपुत्रस्स सिरीमतो ।
अलत्थं गरुकाबाधं, खिप्पं मे मरणं अहु ॥

११९३:तस्सेव आनुभावेन, विमानं आवसामिदं ।
सब्बकामगुणोपेतं, दिब्बं देवपुरम्हि च ॥

११९४:यञ्च मे अहुवा हासो, सदं सुत्वान बोधिया ।

तेनेव कुसलमूलेन, फुसिस्सं आसवकखयं ॥

११९५ः सचे हि भन्ते गच्छेय्यासि, सत्थु बुद्धस्स सन्तिके ।
ममापि नं वचनेन, सिरसा वज्जासि वन्दनं ॥

११९६ः अहम्पि ददुं गच्छिस्सं, जिनं अप्पटिपुगलं ।
दुल्लभं दस्सनं होति, लोकनाथान तादिनं न्ति ॥

११९७ः कतञ्जु कतवेदी, सत्थारं उपसङ्घमि ।
सुत्वा गिरं चकखुमतो, धम्मचकखुं विसोधयि ॥

११९८विसोधेत्वा दिद्धिगतं, विचिकिच्छं वतानि च ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, तथेवन्तरधायथाति [तथेवन्तरधायतीति (क०)] ॥

कण्डकविमानं सत्तमं ।

८. अनेकवण्णविमानवत्थु

११९९ः अनेकवण्णं दरसोकनासनं, विमानमारुह अनेकचित्तं ।
परिवारितो अच्छरासङ्घणेन, सुनिम्मितो भूतपतीव मोदसि ॥

१२००ः समस्समो नथ्य कुतो पनुत्तरो [उत्तरि (क०)], यसेन पुञ्जेन च इद्धिया च ।
सब्बे च देवा तिदसगणा समेच्य, तं तं नमस्सन्ति ससिंव देवा ।
इमा च ते अच्छरायो समन्ततो, नच्यन्ति गायन्ति पमोदयन्ति ॥

१२०१ः देविद्विपत्तोसि महानुभावो, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासतीं ति ॥

१२०२ः सो देवपुत्तो अत्तमनो...पे०... यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१२०३ः अहं भदन्ते अहुवासि पुञ्जे, सुमेधनामस्स जिनस्स सावको ।
पुथुज्जनो अननुबोधोहमस्मि [अनवबोधोहमस्मिं (सी०), अननुबोधोहमासिं (?)], सो सत्त वस्सानि
परिब्बजिस्सहं [पब्बजिस्सहं (स्या० क०), पब्बजिसाहं (पी०)] ॥

१२०४ः सोहं सुमेधस्स जिनस्स सत्थुनो, परिनिब्बुतस्सोधतिण्णस्स तादिनो ।
रतनुच्ययं हेमजालेन छन्नं, वन्दित्वा थूपस्मि मनं पसादयिं ॥

१२०५ः न मासि दानं न च मत्थि दातुं, परे च खो तथ्य समादपेसि ।
पूजेथ नं पूजनीयस्स [पूजनेयस्स (स्या० क०)] धातुं, एवं किर सगगमितो गमिस्सथ ॥

१२०६ः तदेव कम्मं कुसलं कतं मया, सुखञ्च दिव्यं अनुभोमि अत्तना ।
मोदामहं तिदसगणस्स मज्जे, न तस्स पुञ्जस्स खयम्पि अञ्जगं न्ति ॥

अनेकवण्णविमानं अद्वमं ।

९. मट्टकुण्डलीविमानवत्थु

१२०७ः [प्र० व० १८६] “अलङ्कृतो मट्टकुण्डली [मट्टकुण्डली (सी०)], मालधारी हरिचन्दनुस्सदो ।
बाहा पगगह कन्दसि, वनमज्जे किं दुकिखतो तुवं न्ति ॥

१२०८ः सोवण्णमयो पभस्सरो, उपन्नो रथपञ्जरो मम ।
तस्स चक्कयुगं न विन्दामि, तेन दुक्खेन जहामि [जहिस्सं (सी०), जहिस्सामि (स्या० पी०)] जीवितं न्ति ॥

१२०९ः सोवण्णमयं मणिमयं, लोहितकमयं [लोहितङ्गमयं (स्या०), लोहितङ्गमयं (सी०), लोहमयं (कत्थचि)] अथ
रूपियमयं ।
आचिक्ख [आचिक्खथ (क०)] मे भद्रमाणव, चक्कयुगं पटिपादयामि ते न्ति ॥

१२१०ः माणवो तस्स पावदि, “चन्दिमसूरिया उभयेत्थ दिस्सरे ।
सोवण्णमयो रथो मम, तेन चक्कयुगेन सोभती न्ति ॥

१२११ः बालो खो त्वं असि माणव, यो त्वं पत्थयसे अपत्थियं ।
मज्जामि तुवं मरिस्ससि, न हि त्वं लच्छसि चन्दिमसूरिये न्ति ॥

१२१२ः गमनागमनम्पि दिस्सति, वण्णधातु उभयेत्थ वीथिया ।
पेतो [पेतो पन (सी० स्या०)] कालकतो न दिस्सति, को निध कन्दतं बाल्यतरो न्ति ॥

१२१३ः सच्चं खो वदेसि माणव, अहमेव कन्दतं बाल्यतरो ।
चन्दं विय दारको रुदं, पेतं कालकताभिपत्थयि न्ति ॥

१२१४ः आदितं वत मं सन्तं, घतसितं व पावकं ।
वारिना विय ओसिञ्चं, सब्बं निब्बापये दरं ॥

१२१५ः अब्बही [अब्बूङ्ह (पी०), अब्बूङ्ह (स्या० क०)] वत मे सल्लं, सोकं हदयनिस्सितं ।
यो मे सोकपरेतस्स, पुत्तसोकं अपानुदि ॥

१२१६ः स्वाहं अब्बूङ्हसल्लोस्मि, सीतिभूतोस्मि निब्बुतो ।
न सोचामि न रोदामि, वत सुत्वान माणवाति ॥

१२१७ःदेवता नुसि गन्थब्बो, अदु [आदु (सी० स्या०)] सक्को पुरिन्ददो।
को वा त्वं कस्स वा पुत्तो, कथं जानेमु तं मय'न्ति ॥

१२१८ःयज्च [यं (क०)] कन्दसि यज्च रोदसि, पुत्तं आल्लाहने सयं दहित्वा।
स्वाहं कुसलं करित्वा कम्म, तिदसानं सहव्यतं गतो'ति [पत्तोति (सी० स्या० पी०)] ॥

१२१९ःअप्पं वा बहुं वा नादसाम, दानं ददन्तस्स सके अगारे।
उपोसथकम्मं वा [उपोसथकम्मज्च (क०)] तादिसं, केन कम्मेन गतोसि देवलोक'न्ति ॥

१२२०ःआबाधिकोहं दुक्खितो गिलानो, आतुररूपोम्हि सके निवेसने।
बुद्धं विगतरजं वितिण्णकहुं, अदकिंच सुगतं अनोमपञ्जं ॥

१२२१ःस्वाहं मुदितमनो पसन्नचित्तो, अञ्जलि अकरि तथागतस्स।
ताहं कुसलं करित्वान कम्म, तिदसानं सहव्यतं गतो'ति ॥

१२२२ःअच्छरियं वत अब्मुतं वत, अञ्जलिकम्मस्स अयमीदिसो विपाको।
अहम्पि मुदितमनो पसन्नचित्तो, अज्जेव बुद्धं सरणं वजामी'ति ॥

१२२३ःअज्जेव बुद्धं सरणं वजाहि, धम्मज्च सङ्घञ्च पसन्नचित्तो।
तथेव सिक्खाय पदानि पञ्च, अखण्डफुल्लानि समादियस्सु ॥

१२२४ःपाणातिपाता विरमस्सु खिप्पं, लोके अदिन्नं परिवज्जयस्सु।
अमज्जपो मा च मुसा भणाहि, सकेन दारेन च होहि तुद्धो'ति ॥

१२२५ःअत्थकामोसि मे यक्ख, हितकामोसि देवते।
करोमि तुर्हं वचनं, त्वंसि आचरियो ममाति ॥

१२२६ःउपेमि सरणं बुद्धं, धम्मज्चापि अनुत्तरं।
सङ्घञ्च नरदेवस्स, गच्छामि सरणं अहं ॥

१२२७ःपाणातिपाता विरमामि खिप्पं, लोके अदिन्नं परिवज्जयामि।
अमज्जपो नो च मुसा भणामि, सकेन दारेन च होमि तुद्धो'ति ॥

मट्टकुण्डलीविमानं नवमं ।

१०. सेरीसकविमानवत्थु

१२२८[प्र० व० ६०४] सुणोथ यक्खस्स च वाणिजान च, समागमो यथ तदा अहोसि।

यथा कथं इतरितरेन चापि, सुभासितं तज्च सुणाथ सब्बे॥

१२२९ःयो सो अहु राजा पायासि नाम [नामो (सी०)], भुम्मानं सहव्यगतो यसस्सी ।
सो मोदमानोव सके विमाने, अमानुसो मानुसे अज्ञभासीति ॥

१२३०ःवङ्के अरञ्जे अमनुस्सद्वाने, कन्तारे अप्पोदके अप्पभक्खे ।
सुदुगगमे वण्णुपथस्स मज्जे, वङ्कं भया [धङ्कंभया (क०)] नद्वमना मनुस्सा ॥

१२३१ःनिध फला मूलमया च सन्ति, उपादानं नत्थि कुतोध भक्खो ।
अञ्जत्र पंसूहि च वालुकाहि च, तताहि उण्हाहि च दारुणाहि च ॥

१२३२ःउज्जङ्गलं तत्तमिवं कपालं, अनायसं परलोकेन तुल्यं ।
लुद्वानमावासमिदं पुराणं, भूमिप्पदेसो अभिसत्तरूपो ॥

१२३३ःअथ तुम्हे केन [केन नु (स्या० क०)] वण्णेन, किमासमाना इमं पदेसं हि ।
अनुपविद्वा सहसा समेच्च, लोभा भया अथ वा सम्प्रमूळहांति ॥

१२३४ःमगधेसु अङ्गेसु च सत्थवाहा, आरोपयित्वा पणियं पुथुत्तं ।
ते यामसे सिन्धुसोवीरभूमि, धनत्थिका उद्वयं पत्थयाना ॥

१२३५ःदिवा पिपासं नधिवासयन्ता, योग्गानुकम्पञ्च समेकखमाना,
एतेन वेगेन आयाम सब्बे [सब्बे ते (क०)], रत्ति मग्गं पटिपन्ना विकाले ॥

१२३६ःते दुप्पयाता अपरद्वमगा, अन्धाकुला विप्पनद्वा अरञ्जे ।
सुदुगगमे वण्णुपथस्स मज्जे, दिसं न जानाम पमूळहचित्ता ॥

१२३७ःइदञ्च दिस्वान अदिदुपुब्बं, विमानसेद्वञ्च तवञ्च यक्ख ।
ततुत्तरिं जीवितमासमाना, दिस्वा पतीता सुमना उदग्गांति ॥

१२३८ःपारं समुद्रस्स इमञ्च वण्णु [वनं (स्या०), वण्णं (क०)], वेत्ताचरं [वेत्तं परं (स्या०), वेत्ताचारं (क०)]
सङ्कुपथञ्च मग्गं ।
नदियो पन पब्बतानञ्च दुग्गा, पुथुद्विसा गच्छथ भोगहेतु ॥

१२३९ःपक्खन्दियान विजितं परेसं, वेरज्जके मानुसे पेक्खमाना ।
यं वो सुतं वा अथ वापि दिदुं, अच्छेरकं तं वो सुणोम तातांति ॥

१२४०ःइतोपि अच्छेरतरं कुमार, न तो सुतं वा अथ वापि दिदुं ।
अतीतमानुस्सकमेव सब्बं, दिस्वान तप्पाम अनोमवण्णं ॥

१२४९: वेहायसं पोक्खरञ्जो सवन्ति, पहूतमल्या [पहूतमाल्या (स्या०)] बहुपुण्डरीका।
दुमा चिमे [दुमा च ते (स्या० क०)] निच्चफलूपपन्ना, अतीव गन्धा सुरभिं पवायन्ति॥

१२४१०: वेळूरियथम्भा सतमुस्सितासे, सिलापवाळस्स च आयतंसा।
मसारगल्ला सहलोहितङ्गा, थम्भा इमे जोतिरसामयासे॥

१२४११: सहस्रस्थम्भं अतुलानुभावं, तेसूपरि साधुमिदं विमानं।
रतनन्तरं कञ्चनवेदिमिस्सं, तपनीयपट्टेहि च साधुछन्नं॥

१२४१२: जम्बोनदुत्तमिदं सुमट्ठो, पासादसोपाणफलूपपन्नो।
दल्हो च वग्गु च सुसङ्गतो च [वग्गु सुमुखो सुसङ्गतो (सी०)], अतीव निज्ञानखमो मनुञ्जो॥

१२४१३: रतनन्तरस्मिं बहुअन्नपानं, परिवारितो अच्छरासङ्गणेन।
मुरजआलम्बरतूरियघुट्ठो, अभिवन्दितोसि थुतिवन्दनाय॥

१२४१४: सो मोदसि नारिगणप्पबोधनो, विमानपासादवरे मनोरमे।
अचिन्तियो सब्बगुणूपपन्नो, राजा यथा वेस्सवणो नळिन्या [नळिङ्गं (क०)]॥

१२४१५: देवो नु आसि उदवासि यक्खो, उदाहु देविन्दो मनुस्सभूतो।
पुच्छन्ति तं वाणिजा सत्थवाहा, आचिक्ख को नाम तुवंसि यक्खो”ति॥

१२४१६: सेरीसको [सेरिसको (सी० स्या०)] नाम अहम्हि यक्खो, कन्तारियो वण्णुपथम्हि गुत्तो।
इमं पदेसं अभिपालयामि, वचनकरो वेस्सवणस्स रञ्जो”ति॥

१२४१७: अधिच्छलद्धं परिणामजं ते, सयं कतं उदाहु देवेहि दिन्नं।
पुच्छन्ति तं वाणिजा सत्थवाहा, कथं तया लद्धमिदं मनुञ्ज”न्ति॥

१२५०: नाधिच्छलद्धं न परिणामजं मे, न सयं कतं न हि देवेहि दिन्नं।
सकेहि कम्मेहि अपापकेहि, पुञ्जेहि मे लद्धमिदं मनुञ्ज”न्ति॥

१२५१: किं ते वतं किं पन ब्रह्मचरियं, किस्स सुचिण्णास्स अयं विपाको।
पुच्छन्ति तं वाणिजा सत्थवाहा, कथं तया लद्धमिदं विमान”न्ति॥

१२५२: ममं पायासीति अहु समञ्जा, रज्जं यदा कारयिं कोसलानं।
नत्थिकदिट्ठु कदरियो पापधम्मो, उच्छेदवादी च तदा अहोसिं॥

१२५३: समणो च खो आसि कुमारकस्सपो, बहुस्सुतो चित्तकथी उळारो।
सो मे तदा धम्मकथं अभासि [अकासि (सी०)], दिट्ठिविसूकानि विनोदयी मे॥

१२५४ताहं तस्स [ताहं (क°)] धम्मकथं सुणित्वा, उपासकत्तं पटिवेदयिस्सं ।

पाणातिपाता विरतो अहोर्सि, लोके अदिन्नं परिवज्जयिस्सं ।

अमज्जपो नो च मुसा अभाणि, सकेन दारेन च अहोसि तुद्गो ॥

१२५५५तं मे वतं तं पन ब्रह्मचरियं, तस्स सुचिण्णस्स अयं विपाको ।

तेहेव कम्मेहि अपापकेहि, पुञ्जेहि मे लद्धमिदं विमान”न्ति ॥

१२५६६ःसच्चं किराहंसु नरा सपञ्जा, अनञ्जथा वचनं पण्डितानं ।

यहिं यहिं गच्छति पुञ्जकम्मो, तहिं तहिं मोदति कामकामी ॥

१२५७७यहिं यहिं सोकपरिद्ववो च, वधो च बन्धो च परिविकलेसो ।

तहिं तहिं गच्छति पापकम्मो, न मुच्छति दुग्गतिया कदाची”ति ॥

१२५८८ःसमूळहरूपोव जनो अहोसि, अस्मि मुहुते कललीकतोव ।

जनस्सिमस्स तुहञ्च कुमार, अप्पच्चयो केन नु खो अहोसी”ति ॥

१२५९९ःइमे च सिरीसवना [इमे सिरीसूपवना च (सी०), इमेपि सिरीसवना च (पी० क°)] ताता, दिब्बा [दिब्बा च (पी० क°)] गन्धा सुरभी [सुरभि (सी० क°)] सम्पवन्ति [सम्पवायन्ति (क°)] ।

ते सम्पवायन्ति इमं विमानं, दिवा च रत्तो च तमं निहन्त्वा ॥

१२६००ःइमेसञ्च खो वस्ससतच्चयेन, सिपाटिका फलति एकमेका ।

मानुस्सकं वस्ससतं अतीतं, यदग्गे कायम्हि इधूपपन्नो ॥

१२६११ःदिस्वानहं वस्ससतानि पञ्च, अस्मि विमाने ठत्वान ताता ।

आयुक्खया पुञ्जक्खया चविस्सं, तेनेव सोकेन पमुच्छितोस्मी”ति [समुच्छितोस्मीति (पी० क°)] ॥

१२६२२ःकथं नु सोचेय्य तथाविधो सो, लद्वा विमानं अतुलं चिराय ।

ये चापि खो इत्तरमुपपन्ना, ते नून सोचेयुं परित्तपुञ्जा”ति ॥

१२६३३ःअनुच्छविं ओवदियञ्च मे तं, यं मं तुम्हे पेयवाचं वदेथ ।

तुम्हे च खो ताता मयानुगुत्ता, येनिच्छकं तेन पलेथ सोत्थि”ति ॥

१२६४४ःगन्त्वा मयं सिन्धुसोवीरभूमि, धनत्थिका उद्यं पत्थयाना ।

यथापयोगा परिपुण्णचागा, काहाम सेरीसमहं उव्वार”ति ॥

१२६५५ःमा चेव सेरीसमहं अकत्थ, सब्बञ्च वो भविस्सति यं वदेथ ।

पापानि कम्मानि विवज्जयाथ, धम्मानुयोगञ्च अधिदुहाथ ॥

१२६६ः उपासको अत्थि इमम्हि सद्वे, बहुस्सुतो सीलवतूपपन्नो ।
सद्वो च चागी च सुपेसलो च, विचक्खणो सन्तुसितो मुतीमा ॥

१२६७ः सञ्जानमानो न मुसा भणेय्य, परूपघाताय न चेतयेय ।
वेभूतिकं पेसुणं नो करेय्य, सण्हञ्च वाचं सखिलं भणेय्य ॥

१२६८ः सगारवो सप्पटिस्सो विनीतो, अपापको अधिसीले विसुद्धो ।
सो मातरं पितरञ्चापि जन्तु, धम्मेन पोसेति अरियवुत्ति ॥

१२६९ः मञ्जे सो मातापितूनं कारणा, भोगानि परियेसति न अत्तहेतु ।
मातापितूनञ्च यो [सो (?)] अच्चयेन, नेक्खम्मपोणो चरिस्सति ब्रह्मचरियं ॥

१२७०ः उजू अवङ्गो असठो अमायो, न लेसकप्पेन च वोहरेय्य ।
सो तादिसो सुकतकम्मकारी, धम्मे ठितो किन्ति लभेथ दुक्खं ॥

१२७१ः तं कारणा पातुकतोम्हि अत्तना, तस्मा धम्मं पस्सथ वाणिजासे ।
अञ्जत्र तेनिह भस्मी [भस्मि (स्याऽ), भस्म (क०)] भवेथ, अन्धाकुला विष्णनद्वा अरञ्जे ।
तं खिष्मानेन लहुं परेन, सुखो हवे सप्पुरिसेन सङ्घमो'ति ॥

१२७२ः किं नाम सो किञ्च करोति कम्मं,
किं नामधेय्यं किं पन तस्स गोत्तं ।
मयम्पि नं ददुकामम्ह यक्ख, यस्सानुकम्पाय इधागतोसि ।
लाभा हि तस्स, यस्स तुवं पिहेसी'ति ॥

१२७३ः यो कप्पको सम्भवनामधेय्यो,
उपासको कोच्छफलूपजीवी ।
जानाथ नं तुम्हाकं पेसियो सो,
मा खो नं हीळित्थ सुपेसलो सो'ति ॥

१२७४ः ज्ञानामसे यं त्वं पवदेसि [वदेसि (सी०)] यक्ख,
न खो नं जानाम स एदिसोति ।
मयम्पि नं पूजयिस्साम यक्ख,
सुत्वान तुय्हं वचनं उळार'न्ति ॥

१२७५ः केचि इमस्मिं सत्थे मनुस्सा,
दहरा महन्ता अथवापि मञ्जिमा ।
सब्बेव ते आलम्बन्तु विमानं,

पस्सन्तु पुञ्जानं फलं कदरिया'ति ॥

१२७६:तथ सब्बेव 'अहं पुरेंति,
तं कप्पकं तत्थ पुरक्खत्वा [पुरक्खिपित्वा (सी०)] ।

सब्बेव ते आलम्बिंसु विमानं,
मसककसारं विय वासवस्स ॥

१२७७:तथ सब्बेव 'अहं पुरेंति, उपासकत्तं पटिवेदयिंसु ।
पाणातिपाता विरता अहेसुं, लोके अदिन्नं परिवज्जयिंसु ।
अमज्जपा नो च मुसा भणिंसु, सकेन दारेन च अहेसुं तुड्डा ॥

१२७८:तथ सब्बेव 'अहं पुरेंति, उपासकत्तं पटिवेदयित्वा ।
पक्कामि सत्थो अनुमोदमानो, यक्खिद्धिया अनुमतो पुनप्पुनं ॥

१२७९:गन्त्वान ते सिन्धुसोवीरभूमिं, धनत्थिका उदयं [उदय (पी० क०)] पत्थयाना ।
यथापयोगा परिपुण्णलाभा, पच्चागमुं पाटलिपुत्तमक्खतं ॥

१२८०:गन्त्वान ते सङ्घरं सोत्थिवन्तो,
पुत्तेहि दारेहि समग्निभूता ।
आनन्दी वित्ता [आनन्दचित्ता (स्या०), आनन्दीचित्ता (क०)] सुमना पतीता,
अकंसु सेरीसमहं उळारं ।
सेरीसकं ते परिवेण मापयिंसु ॥

१२८१:तादिसा सप्पुरिसान सेवना,
महत्थिका धम्मगुणान सेवना ।
एकस्स अत्थाय उपासकस्स,
सब्बेव सत्ता सुखिता [सुखिनो (पी० क०)] अहेसुन्ति ॥

सेरीसकविमानं दसमं ।

११. सुनिक्खितविमानवत्थु

१२८२:उच्चमिदं मणिथूणं विमानं, समन्ततो द्वादस योजनानि ।
कूटागारा सत्तसता उळारा, वेळुरियथम्भा रुचकत्थता सुभा ॥

१२८३:तथच्छसि पिवसि खादसि च, दिब्बा च वीणा पवदन्ति वग्गुं ।
दिब्बा रसा कामगुणेत्थ पञ्च, नारियो च नच्चन्ति सुवण्णछन्ना ॥

१२८४ क्रेन तेतादिसो वण्णो, केन ते इथ मिज्जाति ।
उप्पज्जन्ति च ते भोगा, ये केचि मनसो पिया ॥

१२८५ पुच्छामि ‘तं देव महानुभाव, मनुस्सभूतो किमकासि पुञ्जं ।
केनासि एवं जलितानुभावो, वण्णो च ते सब्बदिसा पभासती’ ति ॥

१२८६ सो देवपुत्तो अत्तमनो, मोगगल्लानेन पुच्छितो ।
पञ्चं पुट्ठो वियाकासि, यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥

१२८७ दुन्निकिखत्तं मालं सुनिकिखपित्वा, पतिद्वपेत्वा सुगतस्स थूपे ।
महिद्विको चम्हि महानुभावो, दिब्बेहि कार्मेहि समङ्गिभूतो ॥

१२८८ तेन मेतादिसो वण्णो,
तेन मे इथ मिज्जाति ।
उप्पज्जन्ति च मे भोगा,
ये केचि मनसो पिया ॥

१२८९ अक्खामि ते भिक्खु महानुभाव,
मनुस्सभूतो यमहं अकासि ।
तेनम्हि एवं जलितानुभावो,
वण्णो च मे सब्बदिसा पभासती’ ति ॥

सुनिकिखत्तविमानं एकादसमं ।

सुनिकिखत्तवग्गो सत्तमो निद्वितो ।

तस्सुद्धानं —

द्वे दलिद्वा वनविहारा, भतको गोपालकण्डका ।
अनेकवण्णमट्टकुण्डली, सेरीसको सुनिकिखत्तं ।
पुरिसानं ततियो वग्गो पवुच्चतीति ॥

भाणवारं चतुर्थं निद्वितं ।

विमानवत्थुपाळि निद्विता ।